

Ege Üniversitesi

Yeşil Üniversite Rehberi

2017

İçindekiler

Politika	5
Misyon & Vizyon	6
Sürdürülebilirlik ve Yeşil Üniversite	7
“Yeşil Üniversite” Nedir?	8
Stratejik Plan	9
Amaçlar	13
Üniversitemiz Ne Kadar Yeşil?	19
Atık Yönetimi	28
Atıklar Kaça Ayrılır?	33
Ambalaj Atıkları	34
Plastik Atıklar	35
Kağıt Atıklar	37
Cam Atıklar	39
Metal Atıklar	41
Kompozit Atıklar	43
Evsel Katı Atıklar	44
Atık Piller	45
Elektronik Atıklar	48
Tekstil Atıkları	49
Organik Atıklar	51
Bitkisel Atık Yağlar	53
Atık Motor Yağları	54
Yeşil Ulaşım	55

Emisyon Hesabı	61
Çevreci Binalar	62
Yeşil Binaların Faydaları	63
Yeşil Bina Sertifikaları	65
Enerji Tasarrufu	67
Enerji Modellemesi	70
Su Tasarrufu	71
Yeşil Hareketler	73
Yeşil Sınav	74
Çevreci İşaret ve Sertifikalar	76

**Keyifle
okumanızı
dileriz...**

Yeşil Üniversite Politikası

Ege Üniversitesi; çevre farkındalığını Üniversitenin tüm faaliyetlerinde ön planda tutan, bu yönde çevre aktiviteleri gerçekleştiren, eğitim ve öğretim süresi boyunca ve sonrasında sürdürülebilirlik olgusunu öğrencileri ve çalışanları için yaşam kültürü haline getirmeyi hedefleyen, öğrencileri, akademik ve idari personeli, medyayı, yerel yönetimleri, bölgesel işletmeleri ve kampüsün diğer paydaşlarını da içerisine alan bütüncül bir yönetim anlayışı ile “Sürdürülebilir Yeşil Kampüs” politikasını benimsemektedir.

Ülkemizin öndegelen saygın üniversitelerinden olan Ege Üniversitesi, dünya gündeminin en öncelikli sorunlarından birisi olan “ÇEVRE” konusunda da öncü rolü ile, Ege Üniversitesi bünyesinde uzun yıllardır önemle ve hassasiyetle ele alınan “ÇEVRE” konusundaki birikimleri çevresel anlamda daha sürdürülebilir ve daha yaşanabilir bir üniversite olma yolunda hayata geçirmeyi ve bu konuda topluma bir rehber olmayı hedeflemektedir.

Bu düşüncelerle eyleme geçirilmek istenen “Sürdürülebilir Yeşil Kampüs” ile birlikte;

- Teknik ve sosyal anlamda karar verme süreçlerinde öncelikli olarak “çevresel sürdürülebilirlik” olgusunun üniversite yaşamında ve yönetim anlayışında önemle yer alması,
- Kampüste tüm öğrenci ve çalışanlar arasında çevre duyarlılığının en üst seviyeye çıkarılması,

- Üniversite faaliyetlerinin çevreye olası olumsuz etkilerinin ve risklerinin en az seviyeye çekilmesi,
- Topluma ve yerel paydaşlara çevresel sürdürülebilirlik noktasında örnek olunması ve Yeşil Kent olma yolunda rehberlik rolü üstlenilmesi,
- Kampüsü canlı bir laboratuvar olarak ele alıp, çalışanların ve öğrencilerin eğitim branşını gözetmeksizin çevresel öğreniminde ve çevre korumasında aktif yer almalarının sağlanması,

- Yerel okullar, yerel yönetim, sivil toplum örgütleri ve sanayi dahil olmak üzere daha geniş toplumsal kitlelere ulaşarak paydaş işbirliğinin kuvvetlendirilmesi,
- Merkez Kampüs ve Çevredeki Üniversite birimlerinde gelişim planlarında, tasarım ve geliştirme projelerinde “Sıfır Deşarj, Sıfır Atık, Sıfır Karbon Emisyonunun ve Geri Dönüşümün” ilke edinilmesi,
- “Sıfır deşarj” ilkesi doğrultusunda çevre hedeflerinin konması ve bunları etkin olarak ölçülmesi, raporlanması ve bu hedeflerin sürekli geliştirilmesi,
- Öğrencilerin kampus yaşam kalitesi, çeşitliliği ve eşitliğe yönelik politika ve uygulamalarının çevresel kriterler ile desteklenmesinin sağlanması,
- Kültürel çeşitliliğin çevresel değerler ile harmanlandığı bir kampus yaşamının hayata geçirilmesi.

Yeşil Üniversite Misyonu

İnsanlığın geleceğinin en büyük umudu ve sürdürülebilirliği başarmanın da en iyi aracı olarak eğitim görülmektedir. Üniversiteler sadece eğitim merkezleri değil aynı zamanda sosyal ve politik hareketleri katalizleyen kurumlardır. Bir çok büyük lideri, öğretmeni, karar vericileri yetiştirmekle kalmamış fakat aynı zamanda ulusal ve küresel ekonomik dinamiklerde de önemli roller almıştır.

Üniversiteler iklim değişikliği ve diğer sürdürülebilir gelişme konularında giderek artan bir sorumluluk yükü altına girmektedir. Üniversitelerin sürdürülebilir gelişme konusunda eğitim, öğretim, araştırma ve bilgi transferi sağlamada inovasyon merkezleri olmak ve itici motor olmaları beklenmektedir. Üniversitelerin eğitimdeki rolleri Üniversitelerin eğitimdeki rolleri sadece lisans ve lisansüstü eğitim ile sınırlı değildir. Üniversiteler aynı zamanda toplumun üniversitesi olmak ve rehberlik etmekle de sorumludurlar. Bu bağlamda, diğer bir çok konuda olduğu gibi Ege Üniversitesi bir ilke daha imza atıp “**Yeşil Üniversite**” hareketine öncülük etmek istemektedir.

Yeşil Üniversite Vizyonu

İlk defa kurumsal bazda Ege Üniversitemizde başlatılan “Entegre Atık Yönetimi” çalışmaları “Yeşil Üniversite” hareketini katalizleyip çok daha kapsamlı çevresel ve toplumsal sorumluluklara imza atılmasını sağlayacaktır.

Üniversiteler, toplumun en yüksek bilgi üretiminin ve topluma bilgi akışının olduğu eğitim kurumlarıdır. Bu nedenle üstlendikleri görevlerle her zaman topluma örnek olmayı hedeflemektedirler. Bu durum çevre konusunda da geçerli olmaktadır. Bu kapsamda, “**Yeşil Üniversite**” hedefi ortaya çıkmaktadır.

Sürdürülebilirlik Nedir?

Uluslararası Doğa ve Doğal Kaynakların Korunması Birliği (IUCN), Birleşmiş Milletler Çevre Koruma Programı (UNEP) ve Dünya Vahşi Yaşamı Koruma Fonu (WWF) tarafından 1980 yılında “Dünyanın Korunması Stratejisi” öne sürülmüştür. Bu stratejide sürdürülebilirlik kavramı, insanoğlunun biyosferi nasıl kullanması gerektiği ile ilgili olarak ortaya atılmıştır. Daha sonra bu dünya koruma yaklaşımı, sürdürülebilir gelişme olarak benimsenmiştir.

Sürdürülebilir gelişme **“gelecek kuşakların ihtiyaçlarını ve haklarını tehlikeye atmadan bugünkü kuşağın ihtiyaçlarını çevre dostu bir şekilde karşılama”** olarak tanımlanmaktadır.

Sürdürülebilirlik kantitatif değil kalitatif büyümeye dayalıdır, doğal varlıklarımızı korumayı ve iyileştirmeyi kapsar, biyoçeşitlilik ile birlikte kültürel gelişimi ve kültürel çeşitliliği tanıır ve kucaklar. Sürdürülebilirliğin sağlanmasında üniversitelerin rolü kuşkusuz çok önemlidir.

Yeşil Üniversite; sürdürülebilirlik kavramını çevreyi temel olarak uygulayan, sıfır karbon emisyonunu hedefleyen, yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanımını destekleyen ve uygulayan, doğal kaynak kullanımında çevreyi gözeten, geri dönüşüme dayalı atık yönetim sistemlerini kurmuş, çevre ve insan sağlığını ön planda tutan üniversite anlamına gelmektedir.

- ✓ Üniversitenin vizyon, misyon ve yönetim dökümanlarında açıkça sosyal, etik ve çevre sorumluluklarını bütünleşik halde yazılı hale getirir
- ✓ Ders programlarında sosyal, ekonomi ve çevresel sürdürülebilirliği entegre eder, disiplinler arası düşünce ve işbirliğini benimser
- ✓ Sürdürülebilirlik konularında Araştırma&Geliştirme'ye üniversite çapında kendini adar
- ✓ Okullar, yerel yönetim, sivil toplum örgütleri ve sanayi dahil olmak üzere daha geniş toplumsal kitlelere ulaşır
- ✓ Kampüs planlarında, tasarım ve geliştirme projelerinde "Sıfır Deşarjı, Sıfır Atığı, Sıfır Karbon Emisyonunu" ilke edinir
- ✓ "Sıfır deşarj" ilkesi doğrultusunda çevre hedefleri koyar ve bunları etkin olarak ölçer, raporlar ve sürekli geliştirir
- ✓ Öğrencilerin yaşam kalitesi, çeşitliliği ve eşitliğe yönelik politika ve uygulamaları sağlar
- ✓ Kampüsü canlı bir laboratuvar olarak görüp öğrencilerin çevresel öğrenimde yer almalarını sağlayarak çevresel öğrenimden çevreyi öğrenmeye geçişi sağlar
- ✓ Kültürel çeşitliliğin kutsanması ve kültürel dahil edilebilirliği hayata geçirilmesini sağlar
- ✓ Ulusal ve uluslararası seviyede üniversitelerle işbirliği çerçevesinin oluşturulmasını sağlar.

TEMEL POLİTİKA VE AMAÇLAR

Sürdürülebilir&Yeşil Kampüs çevre farkındalığı yaratan, çevre aktiviteleri gerçekleştiren, eğitim ve öğretim süresi sonunda sürdürülebilirlik olgusunu yaşam kültürü haline getirmeyi hedefleyen bütüncül bir yaklaşımdır. Sürdürülebilir&Yeşil Kampüs; öğrenciler, akademik ve idari personel, medya, yerel yönetimler, bölgesel işletmeler ve ziyaretçileri de içerisine alan bir sistemdir.

Ülkemizin önde gelen üniversitelerinden olan Ege Üniversitesi, dünya gündeminin en öncelikli sorunlarından birisi olan “ÇEVRE” konusunda da öncü rolünü sürdürmeyi amaçlamaktadır. Bu kapsamda, Ege Üniversitesi bünyesinde uzun yıllardır önemle ve hassasiyetle ele alınan “ÇEVRE” konusundaki birikimleri daha sürdürülebilir ve daha yaşanabilir bir üniversite olma yolunda hayata geçirmeyi ve bu konuda topluma bir rehber olmayı hedeflemektedir.

Bu düşüncelerle eyleme geçirilmek istenen Sürdürülebilir&Yeşil Kampüs ile birlikte;

- ★ Teknik ve sosyal anlamda karar verme süreçlerinde öncelikli olarak “sürdürülebilirlik” olgusunun öne alınması
- ★ Kampüste çevre duyarlılığının artması, çevreye olumsuz etkinin ve risklerin azaltılması
- ★ Topluma ve yerel paydaşlara örnek olunması ve yol gösterici rol üstlenilmesi
- ★ Kampüsü canlı bir laboratuvar olarak görüp öğrencilerin çevresel öğrenimde yer almalarını sağlayarak çevresel öğrenimden çevreyi öğrenmeye geçişi sağlanması

- ★ Okullar, yerel yönetim, sivil toplum örgütleri ve sanayi dahil olmak üzere daha geniş toplumsal kitlelere ulaşılması
- ★ Kampüs planlarında, tasarım ve geliştirme projelerinde “Sıfır Deşarjı, Sıfır Atığı, Sıfır Karbon Emisyonunu” ilke edinilmesi
- ★ “Sıfır deşarj” ilkesi doğrultusunda çevre hedefleri koyar ve bunları etkin olarak ölçülmesi, raporlanması ve sürekli geliştirilmesi
- ★ Öğrencilerin yaşam kalitesi, çeşitliliği ve eşitliğe yönelik politika ve uygulamalarının sağlanması
- ★ Kültürel çeşitliliğin kabul göreceği bir kampus yaşamının hayata geçirilmesi
- ★ Ulusal ve uluslararası seviyede üniversitelerle işbirliği çerçevesinin oluşturulmasını sağlanması amaçlanmaktadır.

EGE ÜNİVERSİTESİ SÜRDÜRÜLEBİLİR YEŞİL ÜNİVERSİTE STRATEJİK PLANI

Sürdürülebilir Su Kullanımı Su Ayak İzimizin Azaltılması

- Alternatif su kaynaklarının araştırılması,
- Atık suların kullanılabilir hale getirilebilmesi için çalışmalar yapılması,
- Suyun ekonomik kullanımı için gerekli önlemlerin alınması.

Yeşil Üniversite Yönetim Sistemi

- Yeşil üniversite politika ve stratejisinin oluşturulması,
- Kurumsal yapılanmanın gerçekleştirilmesi,
- Gerekli istihdamın sağlanması,
- İç ve dış finansman olanaklarının geliştirilmesi
- TE EN 9001, ISO 14001 ve ISO 5001 Yönetim Sistemleri,
- Veri toplama alt yapısının oluşturulması,
- Paydaşların çevresel bilinç düzeyinin artırılması,
- Çevre odaklı bir yönetim sistemi kurulması.

Sürdürülebilir Enerji Yönetimi Karbon Ayak İzinin Azaltılması

- Enerji tüketimi ve kayıplarının azaltılması,
- Enerji kullanım verimliliğinin artırılması,
- Yenilenebilir enerji sistemlerine öncelik verilmesi,
- Enerji verimi yüksek sistemlere geçilmesi.

Sürdürülebilir Atık Yönetimi Sıfır Atık

- Tehlikeli atık yönetim sisteminin sürdürülebilirliği,
- Tehlikeli madde kullanımının en aza indirilmesi,
- Geri dönüşüme gönderilen artık miktarının artırılması,
- Atıkların azaltılması,
- Organik atıkların değerlendirilmesi,
- Elektronik atıkların güvenli bertarafı.

Sürdürülebilirlik Farkındalığının Oluşturulması

- Sürdürülebilirlik derslerinin öğretim planlarına eklenmesi,
- "Medya" ile farkındalık oluşturulması,
- Öğrenci gruplarının sürdürülebilirlik konusunda çalışmalarının sağlanması,
- Farkındalık çalışmalarının artırılması,
- Sürdürülebilirlik kavramının bilimsel aktivitelerle desteklenmesi.

Yeşil Yapılanma

- Üniversitemiz için ulusal yeşil bina standardı ile uyumlu bir standardizasyonun yapılması,
- Mevcut yapıların çevre dostu hale dönüştürülmesine yönelik çalışmalar yapılması,
- Yeni yapıların yeşil bina standardına uygun yapılmasının sağlanması,
- Sürdürülebilir arazi yönetiminin sağlanması,
- Biyoçeşitliliğin korunması ve geliştirilmesi.

Çevre Dostu Ulaşım Sistemleri

- Ulaşım konusunda farkındalık yaratılması,
- Trafik yoğunluğunu ortadan kaldıracak çalışmalar yapılması,
- Raylı sistem üzerinde çalışacak güvenli bir Ulaşım Sisteminin kurulmasının sağlanması,
- Daha ekonomik ve çevre dostu bir ulaşım hizmeti sağlanması.

İklim Değişimi İle Mücadele ve Uyum

- İklim değişikliği ile mücadele ve uyum sağlama,
- İklim değişikliğine yönelik AR-GE kapasitelerinin geliştirilmesi.

Stratejik Amaç 1. Sürdürülebilir “Yeşil” Üniversite Yönetim Mekanizmasının Oluşturulması

Stratejik Hedef 1 : Yeşil üniversite politikasının belirlenmesi ve stratejisinin oluşturulması

Stratejik Hedef 2 : Yeşil üniversite olma yolunda kurumsal yapılanmanın gerçekleştirilmesi

Stratejik Hedef 3 : Yeşil Üniversite oluşumunun hayata geçirilmesi için gereksinim duyulan istihdamın sağlanması

Stratejik Hedef 4 : Yeşil Üniversite oluşumunun hayata geçirilebilmesi için iç ve dış finansman olanaklarının geliştirilmesi

Stratejik Hedef 5 : TS EN 9001:2000 Kalite Yönetim Sistemi temelinde ISO 14001 Çevre Yönetim Sistemi ve ISO 50001 Enerji Yönetim Sisteminin Kurulmasına yönelik altyapı çalışmalarının tamamlanması

Stratejik Hedef 6 : Yeşil Üniversite Yönetim sistemlerinin sürdürülebilirliğine yönelik bilişim altyapısı ve teknolojik veri toplama alt yapısı oluşturulması

Stratejik Hedef 7 : İç ve dış paydaşların çevresel bilinç düzeyinin artırılması ve farkındalık yaratılması

Stratejik Hedef 8 : Satınalma dönüştürme ve lojistik faaliyetlerini de kapsayan çevre odaklı bir yönetim sistemi kurulması

Stratejik Hedef 9 : Stratejik planda geliştirilen tüm eylemlerin sürdürülebilirliğinin sağlanmasına yönelik çalışmalar yapılması.

Stratejik Amaç 2. Sürdürülebilir Enerji Yönetiminin Sağlanması

Stratejik Hedef 1 : Enerji tüketimi ve kayıplarının azaltılması, enerji kullanım verimliliğinin artırılması,

Stratejik Hedef 2 : Yenilenebilir enerji kaynaklarının mevcut binalarda kullanımını yaygınlaştırmak ve yeni yapılacak binalarda yenilenebilir enerji sistemlerine öncelik vermek,

Stratejik Hedef 3 : Mevcut Kampus tesislerinin ulusal ve uluslararası enerji performansı standartlarına sahip olması ve enerji verimi yüksek sistemlere geçilmesi,

Stratejik Amaç 3. Sürdürülebilir Atık Yönetim Sisteminin Sağlanması

Stratejik Hedef 1 : Tehlikeli atık sisteminin sürdürülebilirliğinin sağlanması

Stratejik Hedef 2 : Tehlikeli madde kullanımının minimuma indirilmesi

Stratejik Hedef 3 : Geri dönüşüme gönderilen ambalaj atık miktarının artırılması

Stratejik Hedef 4 : Ambalaj Atıkları miktarının azaltılması

Stratejik Hedef 5 : Organik atıkların değerlendirilmesi

Stratejik Hedef 6 : Elektronik Atıkların güvenli bertarafının sağlanması

Stratejik Amaç 4. Üniversitemiz sınırları içinde yer alan akademik ve idari birimlerin ihtiyaç duyacağı miktarda suyun, şebeke suyu yerine daha ekonomik alternatif su kaynaklarından temini, depolanması ile bunun kullanılabilir hale getirilebilmesi

Stratejik Hedef 1 : Şebeke suyu yerine kullanılabilir alternatif su kaynaklarının araştırılması

Stratejik Amaç 5. Ekonomik ve tasarruflu kaynak temini için, Üniversitemiz sınırları içinde yer alan birimlerden çıkan atık suların yeniden kullanılabilir hale getirilmesi

Stratejik Hedef 1 : Stratejik Hedef 1 Atık suların yeniden kullanılabilir hale getirilebilmesi için çalışmalar yapmak,

Stratejik Amaç 6. Suyun daha ekonomik kullanımı için gerekli duyarlılığın ve farkındalığın sağlanması, buna ilişkin çalışmaların yapılması

Stratejik Hedef 1 : Su kaynaklarından temin edilerek, hijyeni sağlanan suyun ekonomik kullanımı için gerekli önlemlerin alınması

Stratejik Amaç 7. Üniversitemiz sınırları içinde kalan birimler arasında hızlı ve güvenli, çevreyi kirliletmeyen, günün koşullarına uygun ve ihtiyaca cevap verebilen, verimli ve ekonomik ulaşım hizmetinin sağlanabilmesi

Stratejik Hedef 1 : Üniversite içindeki ulaşım konusunda farkındalık yaratmak ve bu konudaki duyarlılığın oluşturulmasını sağlamak.

Stratejik Hedef 2 : Üniversitemiz kampüsü içine giriş ve çıkışlarda, özellikle sınav dönemleri ile mesai başlangıç ve bitiş saatlerinde yaşanan trafik yoğunluğunu ortadan kaldıracak çalışmalar yapmak.

Stratejik Amaç 8. Üniversitemiz Güvenli, daha ekonomik ve çevre dostu bir Ulaşım Hizmetinin sunulmasını sağlamak

Stratejik Hedef 1 : Raylı sistem üzerinde çalışacak daha güvenli bir Ulaşım Sisteminin kurulmasını sağlamak.

Stratejik Hedef 2 : Üniversitemiz kampüsü içine giriş ve çıkışlarda, özellikle sınav dönemleri ile mesai başlangıç ve bitiş saatlerinde yaşanan trafik yoğunluğunu ortadan kaldıracak çalışmalar yapmak.

Stratejik Amaç 9. Yeşil Bina Uygulamalarının Yaygınlaşması

Stratejik Hedef 1 : Üniversitemizin bulunduğu coğrafyanın özelliklerine bağlı olarak ulusal yeşil bina standartları ile uyumlu bir standardizasyonun yapılması

Stratejik Hedef 2 : Mevcut yapıların çevre dostu hale dönüştürülmesine yönelik çalışmalar yapılması

Stratejik Hedef 3 : Yeni yapıların yeşil bina standardına uygun yapılmasının sağlanması,

Stratejik Hedef 4 : Sürdürülebilir arazi yönetiminin sağlanması

Stratejik Amaç 10. İklim Değişimi ile mücadele ve uyumun sağlanması

Stratejik Hedef 1 : İklim değişikliği ile mücadele ve uyum sağlama konusundaki faaliyetlerin hayata geçirilmesi

Stratejik Hedef 2 : İklim değişikliğine yönelik AR-GE kapasitesinin geliştirilmesi

Stratejik Amaç 11. Sürdürülebilirlik kavramına yönelik farkındalık oluşturulması

Stratejik Hedef 1 : Sürdürülebilirlik derslerinin öğretim planlarına eklenmesi

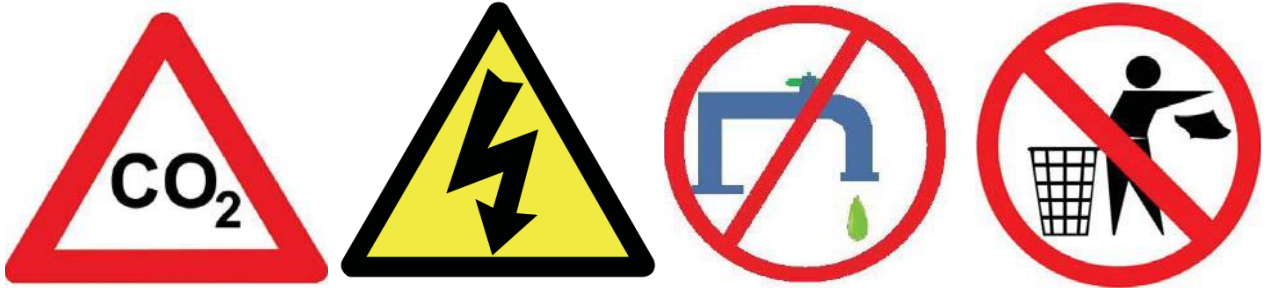
Stratejik Hedef 2 : Sürdürülebilirlik kavramına yönelik “Medya” ile farkındalık oluşturulması

Stratejik Hedef 3 : Sürdürülebilirlik kavramına yönelik “İnternet” ile farkındalık oluşturulması

Stratejik Hedef 4 : Öğrenci gruplarının sürdürülebilirlik konusunda çalışmalarının sağlanması

Stratejik Hedef 5 : Farkındalık çalışmalarının artırılması

Stratejik Hedef 6 : Sürdürülebilirlik kavramının bilimsel aktivitelerle desteklenmesi

Üniversitemiz Ne Kadar Yeşil ?

“UI GREEN METRİC” NEDİR?

“UI GREEN METRİC”, Endonezya Üniversitesi’nin 2010 yılında başlattığı **Yeşil Metrik Dünya Üniversiteleri Sıralaması**’dır.

Katılımcı üniversitelerin doldurduğu online anketlerin değerlendirmesi sonucunda kampüslerdeki sürdürülebilirlik çalışmaları ölçülmekte ve üniversiteler sıralanmaktadır.

Endonezya Üniversitesi (UI) 2010 yılında bir dünya üniversiteleri sıralaması başlatmıştır. Daha sonraları UI YeşilMetrik Dünya Üniversiteleri Sıralaması olarak anılan bu sıralamada, kampüslerdeki sürdürülebilirlik çabaları ölçülmektedir. Sıralama ile tüm dünya üniversitelerindeki sürdürülebilirlik programlarını ve politikalarını portrelemek için online bir anket oluşturmak amaçlanmıştır.

Sıralama çevre, ekonomi ve kaynak içerikli konseptsel çerçeve çalışmalarına dayanmaktadır. Sıralama belirteçleri ve kategorileri bu konseptlerle ilgilidir.

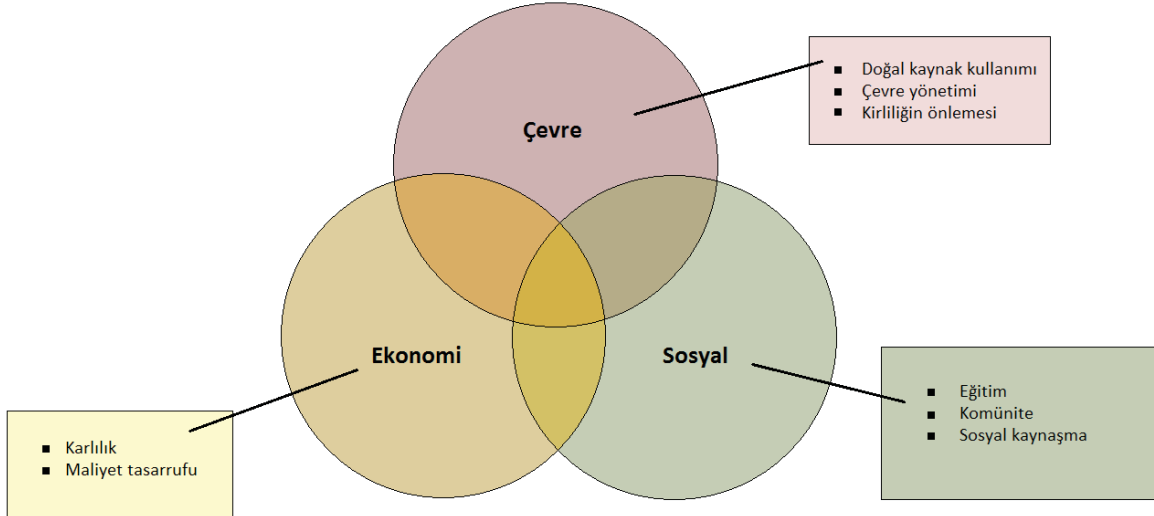
YeşilMetrik Dünya Sıralaması;

- ✓ Kampüslerin yeşilleştirilmesi ve eğitimde sürdürülebilirliğe dair akademik söylevlere katkı bulunma
- ✓ Sürdürülebilirlik hedeflerini dikkate alan, üniversitelerin liderlik ettiği sosyal değişimi teşvik etme
- ✓ Yüksek Eğitim Kurumlarının, kampüs sürdürülebilirliğini kendi kendilerine değerlendirmek üzere kullanacağı bir araç olma
- ✓ Kampüsteli sürdürülebilirlik programları hakkında hükümetleri, yerel ve uluslararası çevre ajanslarını ve sosyeteği bilgilendirme amaçlarını taşımaktadır.

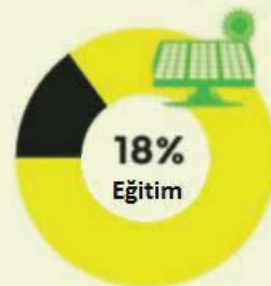
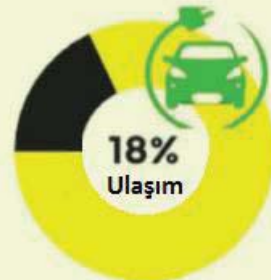
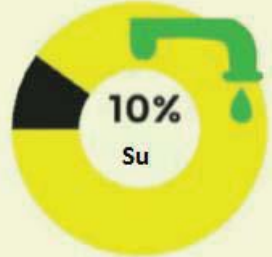
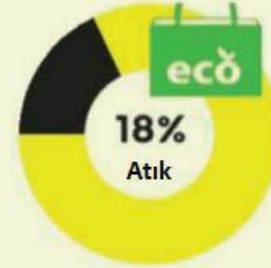
UI YeşilMetrik Dünya Üniversiteleri Sıralaması Modeli

YeşilMetrik modelinin tasarım aşamasında referans aldığı sistemler: Holcim Sürdürülebilirlik Ödülleri, GREENSHIP (Enerji ve Çevre Tasarımı Liderliği (LEED) sistemini temel alan Endonezya Yeşil Bina Konseyi tarafından geliştirilmiş sıralama sistemi), Sürdürülebilirlik, İzleme, Değerlendirme ve Sıralama Sistemi (STARS) ve Sürdürülebilirlik Raporu Kartı Koleji (Yeşil Rapor Kartı olarak da bilinir) sistemleridir.

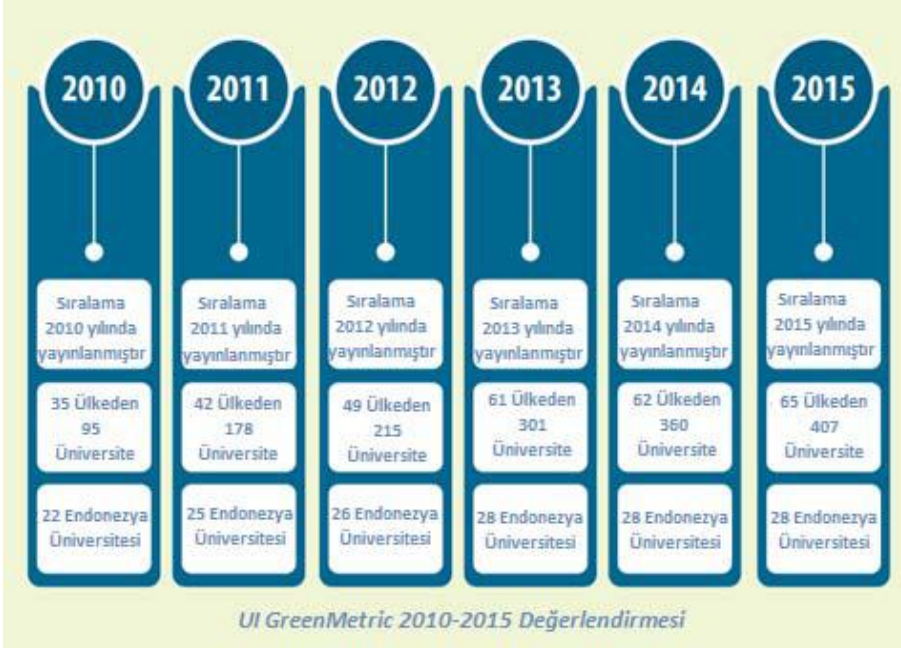
Genel olarak model çevre, ekonomi ve sosyal olmak üzere üç elementi bulunan çevresel sürdürülebilirlik konseptine uyarlanmıştır. Sürdürülebilirlik konseptinin çevresel yönü doğal kaynak kullanımı, çevre yönetimi ve kirlilik önlemeyi içerirken; ekonomik yönü kar ve maliyet tasarrufunu kapsamaktadır. Sosyal yönü ise eğitim, komünite ve sosyal kaynaşmayı ele almaktadır. Sürdürülebilirlik konseptinin bu üç elementi YeşilMetrik modelinde bulunmaktadır.

Kriterler & Belirteçler

UI YeşilMetrik Sıralama Kriterleri 2016

2010 Yılında başlayan online sıralamaya ilk olarak 35 farklı ülkeden toplam 95 üniversite katılmıştır. Her yıl tekrarlanan Yeşil Metrik Sıralamasına katılım gittikçe artmaktadır.

2015 yılında toplam 407 üniversite sıralamada yer almıştır. 2016 yılında ise rakam 516'ya yükselmiştir. Bu durum Yeşil Metrik Sıralamasının tüm dünya üniversiteleri tarafından tanındığını ve sürdürülebilirlik ölçümü için kabul gördüğünü göstermektedir.

2016 Yılında yapılan sıralamaya dünyanın dört bir yanından toplam 516 üniversite katılmıştır. Kampüste sürdürülebilirliğin artırılması ve farkındalık oluşturulması adına, sıralamaya Ege Üniversitesi de katılmıştır. Sonraki yıllarda da katılım gerçekleştireceğimiz Yeşil Metrik Dünya üniversiteleri sıralamasında ilk sıralarda yer almak üzere desteklerinizi bekliyoruz...

2016 UI GreenMetric World University Rankings

This is to certify that:

Ege University

Ranks No 337 in 2016 UI GreenMetric World University Rankings

Depok, 29 December 2016

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'M. Anis', written over a faint circular seal of Universitas Indonesia.

Prof. Dr. Ir. Muhammad Anis, M.Met
Rector of Universitas Indonesia

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'Riri Fitri Sari', written in a cursive style.

Prof. Dr. Riri Fitri Sari, M.Sc., M.M
Chairperson of UI GreenMetric

	Yerleşke ve Altyapı 862 Puan ile 178. Sıra		Ulaşım 993 Puan ile 126. Sıra
	Enerji ve İklim Değişikliği 448 Puan ile 432. Sıra		Su 240 Puan ile 378. Sıra
	Atık 927 Puan ile 302. Sıra		Eğitim 320 Puan ile 432. Sıra

Ege Üniversitesi ilk olarak katıldığı, 2016 yılı sonunda yapılan Yeşil Metrik Dünya Üniversiteleri Sıralaması'nda toplamda 3790 puan alarak 516 üniversite arasından 337. sırada yer almıştır. İlgili sıralama listelerine Endonezya Üniversitesi'nin internet sayfasından ulaşabilirsiniz.

Konferanslar;

Yeşil üniversite ile ilgili olarak konferanslar, seminerler düzenlenmesi ile kampüste farkındalık oluşturulması sağlanıyor.

Öğrenci grupları;

Öğrenci gruplarının oluşturulması ve çeşitli etkinliklerle çalışmalarına destek verilmesi teşvik ediliyor (Üniversitemizin “Çevre Topluluğu” bu konuda düzenledikleri çeşitli projeler ile bizlere destek veriyor. Poşetsiz üniversite için kese kağıtları yapıyor).

Organizasyonlar;

Bu konuyla ilgili farkındalık yaratmak için kampanyalar; çalıştaylar, kültürel faaliyetler düzenleniyor; (Örneğin; Çevre Merkezimizin düzenlediği “Atık ve Sanat” etkinliği)

Toplum projeleri;

Üniversite-Toplum ilişkileri; üniversite-toplum ilişkilerini düzenlemek üzere projelerin yapılması teşvik ediliyor.

Websitesinin sürdürülebilirliği;

Üniversitemizin yeni sürdürülebilirlik web sitesinde yeşil üniversite olgusu vurgulanarak, aktiviteler duyuruluyor, eğitici posterler yayınlanıyor. (www.yesiluniversite.ege.edu.tr İnternet adresine girerek Üniversitemizin yeni sürdürülebilirlik sayfasına ulaşabilirsiniz.)

**YEŞİL ÜNİVERSİTE - YEŞİL KENT
ÇEVRE YAZOKULU**

09 - 13 Eylül 2013
Ege Üniversitesi
Çevre Sorunları Uygulama Merkezi

Hedef Kitle
12. Sınıf Öğrencileri ile Üniversite Öğrencileri

Son Başvuru Tarihi: 12.06.2013
E-Posta: cevreyazokulu@gmail.com
Web: www.cevremerkezi.ege.edu.tr
Tel: 0232 3112560
Faks: 0232 3423432

AMAC
Çevre dostu yaşam biçimleri ve etkinlikleri üzerinde bilinç oluşturmaktır.

KONULAR
Su,
Atık,
Enerji,
Emisyonlar,
Biyogestirlik,
Çevre ve bilgelikler,
Çevre - insan etkileşimi,
İnsanın ekolojik ayak izi.

ETKİNLİKLER
Biyogestirlik Safası, Atık Atölyesi,
Dünya Kumbaresi, Kompost üretiyoruz
Efe/Zeybek Kültürünü Öğreniyoruz,
vd.

Medya;

Aktivitelerin topluma iletilmesi ve farkındalığın yaratılması konusunda Ege Üniversitesi güçlü bir altyapıya sahiptir. Ege Ajans, BİTAM, Radyo Kampüs Ege ve Ege Kampüs TV sayesinde çevre aktiviteleri duyurulmaktadır.

Standartlaşma;

ISO, LEED, BREEAM gibi kurumlardan sertifika alınması için araştırma yapılmaktadır.

Kampüs turları ve afişler, broşürler;

Kampüs turları sırasında kampüstekilerin bireysel görevlerini öğrenmeleri, çevreyi etkileyen bazı uygulamaları nasıl yapmalarının daha çevreci olacağını farketmeleri için kampüse afiş ve broşürler asılmaktadır.

Farkındalığın artırılması ve kültür değişimi;

Üniversitenin politikasını oluşturması; sürekli olarak hafızada tutmak için e-posta, toplantılar, çalıştaylar düzenlemesi hedeflenmektedir. Söz konusu çalışmalara "Ege Üniversitesi Yeşil Üniversite Stratejik Planı" yayınlanarak başlanmıştır.

Websitesinin etkinliği;

İnternet sitemizde "Ege Üniversitesi Yeşil Üniversite Stratejik Planı" yayınlanmaktadır. Plan içerisindeki hedeflere yönelik gerçekleştirilmesi planlanan tüm adımlar aktif olarak duyurulmaktadır.

ATIKLARINIZI TANIYIN, ATIKLAR SİZİ YÖNETMESİN !

Atık Yönetimi Nedir ?

Atığın kaynağında azaltılması, özelliğine göre ayrılması, toplanması, geçici depolanması, ara depolanması, geri kazanılması, taşınması, bertarafı ve bertaraf işlemleri sonrası kontrolü gibi işlemleri içeren yönetim biçimine atık yönetimi denir.

- Önleme
- Kaynakta azaltma
- Yeniden kullanım
- Geri kazanım
- Enerji geri dönüşümü
- Bertaraf
- Kontrol

Bu doğrultuda öncelikle atık üretiminden olabildiğince kaçınılması; atık üretimi kaçınılmaz olduğunda atıkların yeniden kullanılması, yeniden kullanılmayan atıkların geri kazanılması; geri kazanımın mümkün olmadığı durumlarda, atıkların enerji ve kompost amacı ile kullanılması, tüm bu aşamalar geçildiğinde ise atıkların son uzaklaştırması için en uygun çevresel seçeneğin geliştirilerek uygulanması gerekmektedir.

Entegre katı atık yönetimi planlaması ise; katı atıkların miktar ve içeriği, yerel-bölgesel hatta ulusal, ekonomik, sosyal ve çevresel özellikler dikkate alınarak mevcut olanaklarla atıkların üretildiği kaynakta biriktirilmesinden başlayarak toplama, taşıma, işleme ve son uzaklaştırma süreçlerini kapsayan entegre planlama biçimidir.

Geri dönüşüm: Cam, metal, plastik, kağıt, karton gibi değerlendirilebilir atıkların çeşitli işlemlerden geçirilerek yeni bir hammaddeye veya ürüne dönüştürülmesidir. Geri dönüşümdeki amaç: kaynakların verimli kullanımı, atıkların kaynağında ayrıştırılması ve atık çöp miktarının azaltılmasıdır.

AZALT / TEKRAR KULLAN / GERİ DÖNÜŞTÜR

Kampüste Nasıl Daha Az Tüketebiliriz ?

- ✓ Kullanımı Azaltın
- ✓ Tekrar Kullanın
- ✓ Kompostlayın
- ✓ Geri Dönüştürün

Az Tüketin ... ATIKLARI AZALTIN

Kaynakta atığın önlenmesi ya da atıkların azaltılması tüketim ürünlerinin kullanım özelliklerini bozmadan daha az malzeme kullanılarak tasarlanması, üretilmesi ve tüketici tarafından daha az miktarda tüketilerek daha az atık oluşmasını sağlar.

Bir tüketim maddesinin üretimi ve bertaraf edilmesi ağırlığının 400 katı fazla hammadde gerektirir. Lütfen yeni bir ürün almadan önce tekrar düşünün ve aldığınız ürünü dikkatli kullanarak ömrünü uzatın.

- 😊 Daha az kağıt kullanın.
- 😊 Suyu boşa akıtmayın.
- 😊 Daha az elektrik harcadığınız.
- 😊 Plastik tüketimini azaltın.

Dijital kitap ve defter kullanın

Ders notlarınızı, makalelerinizi, gazete ve dergilerinizi elektronik ortamda okuyabilir, kağıt tüketmeden notlar alabilirsiniz. Rapor teslimleri, ders özetleri, testler ve diğer notlarınız için elektronik öğrenim araçlarını kullanarak kağıt tüketiminizi azaltın.

Yeşil İpucu !

İnternet sayfalarının ve sunumlarının tamamının çıktısını almaktan kaçınınız. Sadece yazı baskısı alan yazıcıları ya da yazıcınızın çevre dostu modunu kullanarak sadece ihtiyacınız olan kısmı basın.

Cep telefonlarını, müzik çalarları ve bilgisayarları ömürleri bitene kadar kullanın. Ömrünü tamamlayan elektronik atıklarınızı geri dönüşüme gönderin. Yeni ve “daha gelişmiş” cihaz alırken tekrar düşünün. İhtiyacınız olmayan ürünleri almayın, ihtiyacınız olan ürünleri seçerken çevreye zarar vermeden üretilmiş, daha uzun ömürlü, tekrar tekrar kullanılabilen ve geri dönüşebilen ürünleri tercih edin.

Tekrar Kullanın... ÇÖPE ATMAYIN

Tekrar kullanım, atıkların toplama ve temizleme dışında hiçbir işleme tabi tutulmadan aynı şekli ile kullanım ömrü dolana kadar defalarca kullanılmasıdır.

Ofis malzemelerinizi tekrar kullanın

Posta ve raporlarınız için zarf, dosya, klasör ve ataş gibi malzemeleri tekrar kullanın.

Tek kullanımlık kaplar kullanmaktan kaçınınız, tekrar kullanılabileceğiniz kapları tercih edin

Her bir öğünde fazladan 0,50 TL ödediğiniz tek kullanım kapların ek masrafından kurtulun. Tekrar kullanılabilir yiyecek kapları ve seyahat bardakları kullanın. Eğer tek kullanımlık kap kullanmak zorunda kalırsanız, ambalaj atığının geri dönüşüme ulaştırılmasından emin olun.

Biliyor musunuz ?

Tekrar tekrar kullanılabileceğiniz yiyecek ve içecek kapları kampüste 3TL – 7TL arasında satılıyor.

Fotokopi çekerken ve çıktı alırken kağıdın iki yüzünü de kullanın

Kampüsteki fotokopi makineleri çift taraflı baskı alabilmektedir.

Kitapları ödünç alın

Ege Üniversitesi Kütüphanesinden ihtiyacınız olan kitatabı ödünç alabilirsiniz. Böylece hem kitap için çok daha az para ödemiş olursunuz, hem de kitap tekrar tekrar kullanılmış olur.

Okul malzemelerini tekrar kullanın

Laboratuvar önlüğü, disseksiyon seti gibi malzemelere sadece bir dönem için ihtiyaç duyuyorsanız bir arkadaşınızdan ödünç alın ya da kullanılmış ürünler satın alın.

Özellikle tek bir ders için ihtiyacınız olan ürünlerin yenilerini almak yerine, arkadaşlarınızla ya da ailenizle dönüşümlü olarak kullanın.

UNİVERSİTESİ

EXP0200
İZMİR-TÜRKİYE Akademi Sanat

UNİVERSİTESİ

atık ve sanat
bir geri dönüşüm yarışması

tasarım
fotoğraf
kısa film

Eser teslimi için son tarih: 17.05.2013
Ödül töreni ve sergi: 05.06.2013

Düzenleyen Birim:
Ege Üniversitesi Çevre Sorunları Uygulama ve Araştırma Merkezi
www.atiksanat.ege.edu.tr

Az Tüketin ... KOMPOSTLAYIN

Attığınız şeylerin %40'ının kompostlanabilir olduğunu biliyor muydunuz? Kampüste kompostlama işlemi yapılmaktadır:

- 😊 **TÜM gıda atıkları.** Çiğ ya da pişmiş gıda, çay poşetleri ve kahve telvesi.
- 😊 **TÜM al-götür ambalajlar.** Üniversite kafe ve restoranlarından aldığınız kapları, peçeteler, tahta çay çubukları vs.

Kompostlanabilir tüm malzemelerinizi KOMPOST KUTUSUNA atın.

Kompost kutuları kampüsteki yemek noktalarında ve bazı merkezi alanlarda bulunmaktadır. Eğer sizde bölümünüze küçük bir kompost kutusu yerleştirmek isterseniz üniversitenin atık masası ile irtibata geçebilirsiniz.

Yeşil İpucu!

Toprak için yararlı olmasının yanısıra kompostlama işlemi çöp transferi sırasında oluşan kirliliğin azaltılmasına yardımcı olur.

Her Atık Hammadde Kaynağıdır!

Az Kullanın ... GERİ DÖNÜŞTÜRÜN

Hammadde metal üretimine oranla alüminyumun geri dönüştürülmesi %95 daha az enerji tüketir. Çeliğin geri dönüştürülmesi %60, gazete %40 ve plastikler ise %70 enerji tasarrufu sağlar.

Geri dönüşmüş ürün kullanın

Kağıt, geri dönüşebilir bileşenli okul ve ofis malzemeleri kullanın. Tam olarak bitmeden atmayın ve geri dönüşüme gittiğinden emin olun.

Eski cihazlarınızı geri dönüştürün

Eğer eski cihazlarınızı yenilemeye karar vererseniz, eski cep telefonlarınızı gibi elektronik cihazlarınızı bağışlayarak ya da arkadaşlarınıza vererek geri dönüştürün.

Biten pillerinizi uygun şekilde geri dönüştürün

Dizüstü bilgisayar, cep telefonu gibi cihazlarınızın bataryaları da dahil olmak üzere pil atıklarınızı çevreye zarar vermemek için atık pil kutularına bırakın. Atık pil kutularının bulunduğu üniversite binaları hakkında bilgi almak için Ege Üniversitesi Çevre Sorunları Araştırma ve Uygulama Merkezini arayabilir ya da binanıza atık pil kutusu yerleştirilmesi

için **TAŞINABİLİR PİL ÜRETİCİLERİ ve İTHALATÇILARI DERNEĞİ (TALEP)** ile irtibata geçebilirsiniz. Daha fazla bilgi edinmek için <http://www.tap.org.tr/> sitesini ziyaret ediniz.

Biliyor musunuz?

Bir metre yüksekliğindeki bir gazete yığını geri dönüşüme göndererek, bir ağacı kurtarabilirsiniz.

Kampüste Geri Dönüşüm

Ege Üniversitesi,

- ♻️ Plastik şişeleri (sadece 1 ve 2 kodlu)
- ♻️ Cam şişeleri (Sadece temiz, kahverengi)
- ♻️ Alüminyum kutuları
- ♻️ Alkali-Nikel Pilleri
- ♻️ Cep telefonlarını
- ♻️ Kağıtları
- ♻️ Organik atıkları geri dönüştürmektedir.

Bu atıklarınızı nereye bırakmanız gerektiği ile ilgili sorularınız için **EÜ Çevre Atık Masası 'nı (ATMA)** arayabilirsiniz veya e-posta ile iletişime geçebilirsiniz.

ATMA iletişim bilgileri

Telefon: +90 232 311 2560

e-posta: eucevmer@gmail.com

**ATIKLAR SİZİ YÖNETMESİN,
SİZ ATIKLARINIZI YÖNETİN!**

**ATIKLARINIZI TANIYIN,
BİRBİRİNE KARIŞTIRMAYIN...**

ATIKLAR KAÇA AYRILIR ?

EVSEL KATI
ATIKLAR (ÇÖP)

Ambalaj
Atıkları

Atık Yağlar

Tekstil Atıkları

Organik Atıklar

Tehlikeli Atıklar

Elektronik
Atıklar

Atık Piller ve
Akümülatörler

Tehlikeli atıklar hakkında daha detaylı bilgi edinmek için lütfen **Tehlikeli Atık Bilgilendirme Kitapçığı**'mızı okuyunuz.

Bu kitapçığa <http://euatik.ege.edu.tr/files/tehlikeliatiklarbilgilerdirmekitapcigi.pdf> internet adresinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

ATIKLARINIZI KARIŞTIRMAYIN!

Ambalaj atıkları çöp değildir, işlenmiş hammaddelerdir ve geri dönüştürülür. Bu dönüşüm zincirini kırmak çevreye ve ülke ekonomisine zarar verir. Lütfen geri dönüştürülebilen tüm artıklarınızı ayırarak geri kazanılmasına yardımcı olup doğal kaynaklarımızdan, enerjiden ve zamandan tasarruf edilmesini sağlayın. Daha temiz bir çevrede nefes alalım, gelecek nesillere daha temiz bir dünya bırakalım.

Ambalaj; hammaddeden, işlenmiş ürüne kadar, bir ürünün üreticiden kullanıcıya veya tüketiciye ulaştırılması aşamasında, taşınması, korunması, saklanması ve satışa sunumu için kullanılan herhangi bir malzemeden yapılmış, geri dönüşsüz olanlar da dâhil tüm ürünlerdir.

Biliyor musunuz?

Geri dönüştürülen bir ton cam atık ile 100 litre petrol tasarrufu sağlanır.

Biliyor musunuz?

Plastik ambalaj atıklarının geri dönüşümünden elyaf içeren tekstil ürünleri, atık su boruları ve marley gibi malzemeler üretilir.

Biliyor musunuz?

Sadece bir metal içecek kutusunun geri dönüşümünden elde edilen enerji ile 100 Watt'lık bir ampül 20 saat çalışabilir.

Biliyor musunuz?

Geri dönüştürülen bir ton kağıt/karton ile 17 ağacın kesilmesi önlenir.

- ✓ Kağıt, karton, mukavva.
- ✓ Cam şişe ve kavanozlar.
- ✓ Metaller (Al, Fe, teneke vb.).
- ✓ Plastikler (su, meşrubat ve yağ şişeleri, yoğurt ve margarin kapları, deterjan ve şampuan kapları gibi).
- ✓ Kompozit (süt ve meşrubat kutuları, çorba paketleri ve benzeri).

En az iki farklı malzeme malzemenin tam yüzeylerinin birleştirilmesi ile elde edilen ambalaj türüne kompozit ambalaj denir.

Ambalaj atıkları, çevre kirliliğini azaltmak, katı atık depolama sahalarının kullanım ömrünü uzatmak, ekonomiye katkıda bulunmak, enerji verimliliğini sağlamak ve küresel ısınmayı yavaşlatmak amacıyla kaynağında muhtelif yerlere yerleştirilen Geri Kazanım Kumbaraları ve haftalık periyotlar halinde gerçekleştirilen toplama sistemi ile diğer atıklardan ayrı olarak biriktirilerek toplanmaktadır. Ambalaj atıkları, ayrıştırma işçileri tarafından malzeme içeriğine göre gruplandırılıp balyalanarak Geri Dönüşüm Tesisleri'nde ekonomiye geri kazandırılmaktadır.

PLASTİKLER

Plastik atıkların geri dönüşümü ile atık su boruları, marley, elyaf içerikli tekstil ve dolgu malzemeleri gibi çeşitli ürünler elde edilmektedir. Su ve meşrubat ambalajları, sıvı yağ şişeleri, şampuan ve deterjan kutuları, yoğurt ve margarin kaplarının üzerindeki uluslararası geri dönüşüm kodlarına bakarak plastik atıklarınızı diğer malzemelerden ayırabilir ve ülke ekonomisine katkıda bulunabilirsiniz.

Poliyeten tereftalat (PET, PETE): Polyester ailesine ait termoplastik bir malzemedir. Su, meşrubat ve yağ şişelerinin ambalajlanmasında kullanılır. Tamamen geridönüşebilir. Pet şişe terimi buradan gelmektedir.

Yüksek yoğunluklu polietilen (PEHD, HDPE): Petrolde elde edilen, yüksek yoğunluklu polietilen malzemedir. Çamaşır suyu, deterjan, şampuan ve motor yağı şişeleri genellikle HDPE'den üretilir.

Polivinil klorür (PVC): Oldukça geniş kullanım alanı olan geri dönüşebilir, yani tekrar kullanılabilir bir plastiktir. Pencere çerçeveleri, kimyasal şişeleri yer kaplamaları, tesisat boruları PVC'den üretilir.

Düşük yoğunluklu polietilen (LDPE): Plastik torbalar, sabun şişeleri ve kovaların yapımında kullanılır. Petrol türevlidir. HDPE'nin aksine düşük yoğunluklu polietilen malzemedir.

Polipropilen (PP): Araba çamurlukları, endüstriyel elyaflar, bahçe mobilyaları, meşrubat bardakları gibi geniş kullanım alanı olan, kimyasal solventlere karşı dayanıklı, yanıcı, termoplastik bir polimerdir.

Polistiren (PS): Monomer haldeki stirenden polimerizasyon ile üretilen bir malzemedir. Oyuncaklar, çiçek saksıları, kasetler, küllükler, elektronik eşyaların bazı kısımları yiyecek/ içecek kapları ve straforlar PS'dir.

Tüm diğer plastikler (Other): Polikarbonat (PC), poliamid/naylon (PLA), stiren akrilonitril (SAN), akrilik plastikler/poliakrilonitril (PAN), biyoplastik malzemeler bu sınıfta tanımlanır.

Akrilonitril bütadien stiren (ABS): Polibütadien içinde stiren ve akrilonitril polimerizasyonu ile elde edilir. Hafif ve sert bir malzemedir. Kahve makineleri, cep telefonları ve bir çok bilgisayar plastiği bu malzemenin üretilir.

Lütfen Ambalaj Atıklarınızı Ayır Ayır Biriktirin !

Ambalaj malzemeleri çöp değildir, çöplerin içine karışması çevre kirliliğine ve iş gücü israfına sebep olur.

Plastik Atıklar

KAĞITLAR

Kağıt-karton ambalaj atıkları, gazete ve dergiler, mukavva kutular, koliler, kağıt torbalar kağıt fabrikalarında işlenerek, tekrar kağıt üretiminde kullanılmaktadır.

Bir ton atık kağıdın yeniden hamur yapılmasını sağlayarak 20 ağacın kesilmesini önleyebiliriz. Atık kağıt ve kartonlarınız için ÇEVKO, ÇEKÜL, TEMA, lokman hekim sağlık vakfı, yerel yönetimlerle ve ilgili yardım kuruluşlarıyla temasa geçebilirsiniz.

Kişi başı günlük ortalama ofis kağıt kullanımı yaklaşık 1.5 kg'dır.

- 😊 Dökümanlarınızı kağıt üzerinde değil, ekran üzerinde düzenleyin.
- 😊 Çıktı alırken sayfa ayarlarınızı her sayfaya daha fazla bilgi sığdıracak şekilde yapılandırın.
- 😊 Belgelerinizi ve fikirlerinizi paylaşmak için e-posta kullanın ve dergi aboneliklerinizi başkalarıyla paylaşın.
- 😊 Önemsiz posta ve broşür gönderenlerden adınızı posta listelerinden kaldırmalarını isteyin.
- 😊 Atık kağıtlar için bir yer ayırın ve çıktı alırken atık kağıtların diğer yüzlerini kullanın.

Fotokopi çekerken ve çıktı alırken kağıdın iki yüzünü de kullanın

Kampüsteki fotokopi makineleri çift taraflı baskı alabilmektedir.

Dijital kitap ve defter kullanın

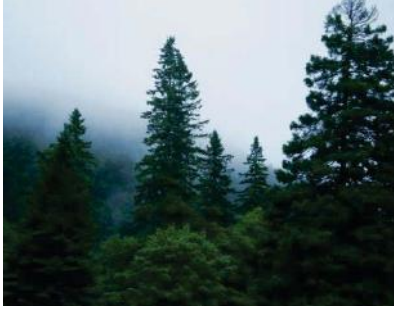
Ders notlarınızı, makalelerinizi, gazete ve dergilerinizi elektronik ortamda okuyabilir, kağıt tüketmeden notlar alabilirsiniz.

Kentsel katı atıkların yaklaşık % 35'i kağıt ve kağıt ürünleridir.

Ege Üniversitesi Atık Geri Kazanım Birimi:

Gazeteleri, dergileri, telefon rehberlerini, karton kutuları, pizza kutularını, ofis belgelerini, ciltli kitapları, broşürleri, post-it yapışkanlı notları ve peçete kağıtlarını geri dönüştürebilmektedir.

Kağıt Atıklar

Dergiler, zarflar, tebrik kartları, davetiyeler, dondurulmuş gıda kutuları, kitap kapakları genellikle kağıttan yapılır. Üzerindeki geri dönüşüm kodlarına bakarak kağıt atıklarınızı tanıyabilir ve diğer atıklarınızdan ayırabilirsiniz.

Plastik dayanıklı ve doğada yok olması çok zor bir maddedir. Plastik atıkların geri dönüşüme gitmemesi çevre kirliliğine sebep olur. Çevreyi korumak için pet şişe kullanımını azaltmalı ve tüm plastik atıklarımızın geri dönüşmesini sağlamalıyız.

- 😊 Geri dönüşümlü kağıt havlu kullanın ve idareli tüketin.
- 😊 Islak mendil gibi tek kullanımlık temizlik ürünlerinden kaçının.
- 😊 Sadece gerçekten ihtiyacınız olduğu kadar kağıt peçete alın.

Çöplerin kaynağında ayrıştırılması **ENERJİ, EMEK ve ZAMAN** tasarrufu açısından **ÖNEMLİDİR.**

ATMA

ATık Masası

Atık kağıtların geri dönüştürülmesi de enerji gerektiriyor. Bu nedenle öncelikli amaç daha az kağıt harcamak olmalı. Kağıdın iki yüzünü kullanmak, faks yerine e-posta göndermek kağıt tüketimini azaltır.

1 ton plastik atığın geri dönüşümü ile %95 oranında enerji tasarrufu sağlanmaktadır.

Bir Ton kâğıt, 2,4 ton odundan yapılıyor. 2,4 ton odun elde etmek için ise 17 yetişkin çam ağacının kesilmesi gerekiyor. Ayrıca **440 ton su** ve **7600 kWh elektrik enerjisi** kullanılıyor.

Her yıl **dünya ormanlarının %1,3'ü** (40 milyon hektar!) kâğıt üretiminde kullanılmakta. Bu da yaklaşık olarak bir İsviçre veya Paraguay yüzölçümüne denk geliyor.

Plastik ve kağıt atık miktarını azaltmak için tek kullanımlık ürünler yerine, sağlıklı cam ürünleri tercih edin!

AZ
KAKAĞIT
KULLANINI!

AĞAÇLARI

AKORÇULUN

😊

Cam atıklarınızı çöpe atmayın – ORMANLARIMIZI YAKMAYIN !

Cam Atıklar

Cam malzemeler doğaya atıldığında ormanan yangınlarına, ağaçların yok olmasına, doğanın dengesinin bozulmasına, canlıların zarar görmesine, toprağın zarar görmesine, tarımsal ve ekonomik kayıplara, su dengesini bozarak kuraklığa, toprak kayması ve erozyona neden olmaktadır.

Su ve meşrubat şişeleri, kavanozlar (salça, reçel, konserve vb.) ürünler genellikle camdan yapılmaktadır.

1 ton cam atığın geri dönüşümü ile 100 litre petrol tasarrufu sağlanmaktadır.

Metal Atıklar

METAL KAYNAKLARINI ÇÖPE ATMAYIN

Metaller, yeryüzünü oluşturan çeşitli minerallerin işlenerek saflaştırılması sonucunda elde edilebilirler. Bu da oldukça uzun, büyük ölçüde enerji getiren ve doğal kaynakların tükenmesine neden olan bir süreçtir. İşlenmiş ve ürün olarak sunulmuş metallerin kullanıldıktan sonra çöpe atılması bu enerjinin ve doğal kaynakların da çöpe atılması demektir. Oysaki metaller bir kere saflaştırıldıktan sonra tekrar tekrar şekillendirilmek için çok daha az enerjiye ihtiyaç duyarlar ve hammadde niteliği taşırlar.

Lütfen metal kaynaklarımızı çöpe atmayın, geri dönüşüme gönderin.

Alüminyum atıklar geri kazanıldığında %99 oranında kirletici baca gazı emisyonu

Sadece 1 metal içecek kutusunun geri dönüşümünden elde edilen enerji ile 100 Watt'lık bir ampül 20 saat çalışmaktadır.

Evsel atıklar içerisinde bulunan metal kaynaklarımız:

Yiyecek ve içecek kutuları, tenekeler, mutfak gereçleri, konserve ve salça kutuları gibi metal atıklarımız geri dönüşümle tekrar kullanılmaktadır.

Kompozit Atıklar

Kompozit ambalaj malzemeleri en az iki farklı malzemenin tam yüzeylerinin birleştirilmesi ile elde edilir. Farklı malzemelerin birlikte kullanımındaki amaç dayanıklılığı ve esnekliği arttırmak, malzemelerin kendilerine özgü özelliklerini birleştirmektir. Kompozit kutularda gövdeyi oluşturan ana malzeme kartondur. Kompozit kutuya bariyer özelliği kazandırmak için karton gövde, alüminyum folyo ya da plastik film ile kaplanmaktadır. Kapaklar; kâğıt, metal, plastik ya da bu malzemelerin kombinasyonu olabilir.

Metal kutuların yerine kullanılan bu kutuların avantajları; metal kutudan daha ucuz olması ve kullanılacak kapak malzemesi konusunda geniş bir alternatifte sahip olmasıdır. Ancak kompozit kutular, neme karşı metal kutular kadar dayanıklı değildir. Bu ambalaj türü, süt ve meyve suyu gibi içeceklerin, sıvı gıdaların ambalajlanmasında kullanılır. Bu ambalajların yüzde 80'i kâğıt ve az bir oranda plastik ve alüminyumdan oluşmaktadır. Bu malzeme sayesinde, içecekleri saklama süresi daha uzun olabilmektedir.

Kompozit ambalajlar;

1. Plastik-Alüminyum kompozit ambalajlar
2. Karton-polietilen kompozit ambalajlar
3. Kâğıt-Polietilen kompozit ambalajlar
4. Plastik-Kâğıt-Alüminyum kompozit ambalajlar
5. Kâğıt-Alüminyum kompozit ambalajlar olmak üzere 5 tiptir.

İçecek kutuları (süt, meyve suyu vb.)
Hazır çorba ambalajları
Hazır tatlı, yoğurt, puding kapları
Cips, çerez ambalajları vb.
Çay, kahve, çikolata ambalajları.

Kompozit ambalaj atıkları kırılma, öğütme ve ayrıştırma işlemlerinden geçirilir.

Preslerde sıkıştırılarak suntaya benzeyen bir malzeme üretilir. Mobilya ve yalıtım malzemesi yapımında kullanılır.

Kâğıt ile alüminyum veya polietilen kısımları birbirinden ayrılır.

Kâğıt kısmın geri dönüşümünden kâğıt mendil, tuvalet kâğıdı ile oluklu mukavva gibi ürünler elde edilir.

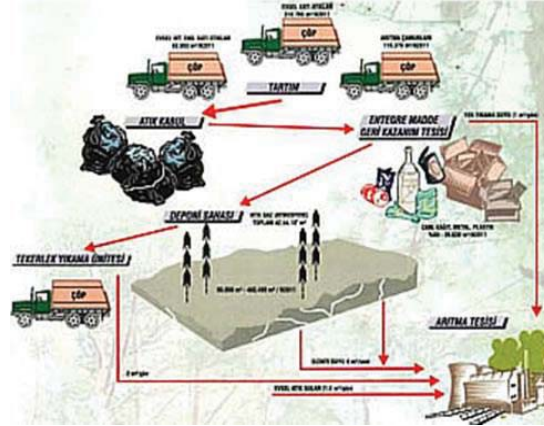
Geriye kalan alüminyum ve polietilen (veya başka bir malzeme) karışımı, çimento fabrikalarında enerji kazanımı amacıyla ilave yakıt olarak kullanılır.

Konutlarda, okullarda, iş yerlerinde vb. ortamlarda ortaya çıkan, içlerinde tehlikeli ve zararlı madde olmayan, insan ve çevre sağlığına zarar vermeden bertaraf edilmesi gereken atıklar **evsel katı atık** (çöp) olarak nitelendirilir.

Katı atık miktarı ve bileşimi mevsimlere, bölgelerin coğrafi konumuna, yaşayanların ekonomik ve kültürel seviyelerine göre değişmektedir.

Ülkemizdeki çöpün %68'ini organik atıklar, %13'ünü değerlendirilebilir katı atıklar, %19'unu ise diğer atıklar oluşturmaktadır.

Atık Piller ve Akümülatörler

Atık pil ve akümülatörler, kullanım ömrünü tamamlamış ve/veya uğraış olduğu fiziksel hasar sonucu kullanılamayacak hale gelmiş olan pil ve akümülatörlerdir. Günümüzde telefon, saat, kumanda ve bilgisayar gibi bir çok seyyar cihazı çalıştırmak için pile ihtiyaç duyuyoruz. Bu ihtiyacı karşılamak için ülkemizde her yıl yaklaşık olarak 10.000 ton pil üretiliyor. Kullanım ömrü biten piller ise atık halini alıyor. Atık piller gelişi güzel çevreye veya çöpe atıldığında, pilin dışındaki koruyucu kap zamanla delinerek içindeki bazı zararlı maddeler (cıva, kadmiyum, kurşun vb.) ayrılarak su, toprak ve havayı kirletmektedir. Piller içerdikleri tehlikeli ve zararlı maddeler sebebiyle doğaya ve çöpe atılması uygun olmayan atıklardır. Bu nedenle çevreye zarar vermemek için özen göstermeli ve atık pillerimizi atık pil kutularına bırakmalıyız.

Atık piller, Taşınabilir Pil Üreticileri ve İthalatçıları Derneği (TAP) tarafından; kullanım ömrünü tamamlamış olan akümülatörler ise Akümülatör ve Geri Kazanım Sanayicileri Derneği (AKÜDER) tarafından toplanmakta ve içlerindeki geri kazanılabilir nitelikteki tüm metaller ayrıştırıldıktan sonra ilgili yönetmelik kapsamında bertaraf edilmektedir.

Türkiye'de pillerin geri dönüştürülemediğini biliyor musunuz? Satın aldığınız ve ömrü bitince atık haline gelen bataryalarımızı geri dönüştürülemiyor. İçerikleri nedeniyle oldukça tehlikeli olduklarından atık pillerimiz ilgili kuruluşlar tarafından toplanıp çevreye zarar vermesini engelleyen bertaraf tesislerinde izole şekilde depolanıyor. Atık pil miktarı arttıkça atık yığınınız hızla büyüyor.

TAP: 0212 438 08 25
www.tap.org.tr
 AKÜDER: 0212 444 27 25
www.akuder.org.tr

Atık Piller

Ni-Cd

Nikel Kadmiyum Piller, (NiCd) : Bilinen en eski şarj edilebilir pil türlerinden biridir. Şarjlı durumdayken pozitif elektrotta nikel hidroksit oluşur, negatif elektrot ise kadmiyumdandır. Potasyumhidroksit elektrolit maddesi olarak kullanılır. Hala yaygın olarak taşınabilir kablosuz güç aletleri için tercih edilmektedirler. **kod 10**

Ni-MH

Nikel Metal Hidrit Pilleri, (NiMH) : Bu pil sistemi şarjlı durumda, pozitif nikel hidroksit elektrot, negatif elektrotu teşkil eden bir hidrojen alaşımı ve bazik esaslı bir elektrolitten ibarettir. Acil aydınlatma cihazlarına veya hafıza besleme devrelerine yerleştirilir. **kod 11**

Li-ion

Lityum İyon Piller, (Li İyon) : Şarj edilebilir nitelikteki lityum pillerinin bünyesinde metal halinde lityum bulunmaz. Cep telefonları ve taşınabilir bilgisayarlar da kullanılır. Endüstriyel türdeki Li İyon sistemleri ise bu gün hibrit türü elektrikli araçlar için önemli bir enerji kaynağını teşkil etmektedirler.

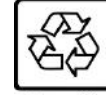
Al-Mn

Alkali Manganez Piller, (AlMn) : “bir alkali elektrot içerisindeki mangan – çinko çifti” olarak tanımlanmalıdır. Sistemde katodu mangan dioksit ve grafit karışımı teşkil ederken, anot toz haline getirilmiş çinkodan ibarettir. Katot, separatör ve anot üçlüsü potasyum hidroksit maddesinde ibaret elektrolit içerisinde yer almaktadır. MP3 çalarlar, dijital kameralar ve kişisel bilgisayar cihazları yüksek kalitede ve özellikle geniş akım rezervlerine sahip pillere ihtiyaç duyarlar.

Bilindiği gibi piller şarj edilmeyen ve şarj edilebilir piller olarak iki sınıfa ayrılır. Şarj edilen piller pil tüketiminin ve pil atığının azalması açısından daha çevrecidir.

Pil alırken lütfen yaptığınız seçime dikkat ediniz.

Atık piller içerdikleri ağır metaller nedeniyle çevre sorunlarına sebep olmaktadır. Pillerin kanalizasyona, akarsulara, denizlere ya da toprağa karışmaması, içeriklerinin diğer çöplere bulaşmaması ve yanlışlıkla yanması durumunda oluşturdukları zehirli gazların soluduğumuz havayı kirletmemesi için pillerinizi atık pil kutularına bırakmanız yeterlidir.

Zn-C

Çinko-Karbon Piller, (ZnC): Bünyedeki karbon çubuk; pozitif elektrot , yani katot için yalnız bir iletken dir ve pil bünyesindeki çinko da negatif elektrot, yani anodu teşkil eder. Negatif elektrot maddesi ve pil dış kabı çinkodan ibarettir. uzun süreli pil ömrü gerektirmeyen cihazlar için tercih edilmektedir. Örnek olarak masa ve duvar saatleri, televizyon uzaktan kumanda aletleri, hesap makineleri ve cep fenerleri gösterilebilir.

Pil kullanımını nasıl azaltabiliriz ve atık pilleri ne yapabiliriz?

İhtiyacınızdan fazla pil almayın ve şarjlı pilleri tercih edin. Piyasada enerjisini güneşten alan şarj aletleri de var. Ayrıca el hareketi ile şarj olan el feneri, saat gibi aletler kullanarak pil kullanımından tasarruf edebilirsiniz. Evinizde ayrı bir yerde bir kutu ya da kavanozda pillerinizi biriktirip atık pil kutusuna atabilirsiniz. Pil satan mağazaların atık pil kutusu bulundurması yasal hükümlülüktür. Konuyla ilgili TAP dan kutu bulunan yerlerin listesine ulaşabilir, yaşadığınız yer için pil toplama kutusu talep edebilirsiniz.

“Rechargeable” şarj edilebilir anlamına gelir. Şarj edilemeyen piller üzerinde ise “Nonrechargeable” yazar.

Şarj edilemeyen pilleri şarj etmeye çalışırsanız patlar!

Hızlı şarj edilen pillerin ömrü azalır.

Aşırı sıcak pil ömrünü kısaltır.

Ömrü bitmiş piller buz dolabında kullanılır duruma gelmez.

Kullanmayacağınız pilleri boşuna ambalajından çıkarmayın. Uzun süre kullanmayacağınız cihazların içinde pilleri tutmayın. Cihazdan çıkardığınız pillerin artı ve eksi uçlarını kuru bir bezle silerek bir poşette saklayın.

Atık pilleri evsel çöplerle karıştırmayın. Rastgele denize, sokağa ve kanalizasyona atmayın, toprağa gömmeyin, ateşte yakmayın.

Pb

Kurşun-asit pili : Kurşun asit pilleri sıralı altı adet hücre içerir. Her hücrenin anodu kurşundan katot kısmı da bir metal levha üzerine oturtulmuş kurşun dioksitten yapılmıştır. Otomobillerde kullanılır. **Kod 8**

Lityum Mangan Dioksit Pilleri, (LiMnO₂) : Şarj edilemeyen, yüksek gerilime ve enerji yoğunluğuna sahip, geniş sıcaklık aralıklarında kullanılabilen piller olup; silindirik, düğme ve yassı tiplerde üretilebilirler. Yassı tipteki lityum-kağıt piller 0,4 mm'dir ve “akıllı kart” olarak bilinirler. Elektronik, telekomünikasyon, meteoroloji ve dijital fotoğraf makineleri için kullanılırlar.

Lityum Polimer Pilleri, (Li Polimer) : Elektrolit, iletkenliği olmayan ancak iyonların geçişine müsaade eden plastik türü bir maddeden yapılmıştır. Pil dış kabı olarak alüminyum veya diğer tipte metal folyolar kullanılabilmektedir. Kalınlığı yaklaşık 1 mm olan folyo şeklinde lityum pilleri üretilmiştir.

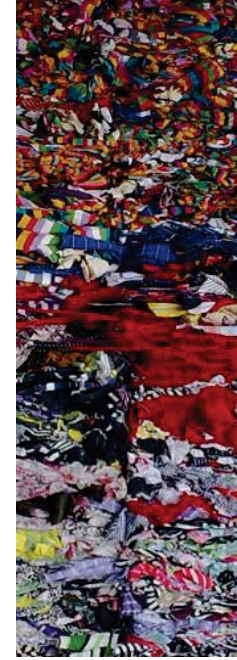
Gümüş Oksit Piller, (AgO) : Bu türde kimyasal yapıya sahip piller yalnız düğme şeklinde üretilirler ve ölçüler olarak türünün en küçük olanlarıdır. Esas itibarıyla alkali mangan pillere benzerler. Ancak mangan dioksit yerine, katodu teşkil etmek üzere, tablet şeklinde gümüş oksit maddesi kullanılır. Anot toz halindeki çinkodan ibarettir. Oldukça maliyetli hammaddelerin kullanımını gerektiren bu tür piller uzun sürelerle zayıf akımların çekilmesine ihtiyaç duyulan minyatür cihazlarda kullanılır. Bunun en güzel örneği kol saatleridir. **kod 13**

Hızla gelişen teknoloji karşısında değerini kaybeden monitör, bilgisayar ve ekipmanları, TV ve her türlü elektrikli elektronik ekipman bu atık sınıfına girmektedir. Elektronik atıklarınızı geri dönüşüme göndererek ülke ekonomisine katkıda bulunabilirsiniz. Evlerden ve işyerlerinden toplanan bilgisayar ekipmanlarından kullanılamayacak durumda olanlar ayrıştırılmakta ve geri dönüştürülmekte; kullanılabilir durumda olanlar ise onarılarak okullara gönderilmektedir. İzmir Büyük Şehir Belediyesi elektronik atıkları ayrı olarak toplamakta ve değerlendirmektedir.

Her türlü tekstil ürünü bir çok yeni ürün için hammadde özelliği taşımakta olup, çeşitli yollarla yeniden değerlendirilmektedir. Ayrıca üniversitemiz deforme olmamış tekstil ürünlerini toplamakta ve ihtiyacı olanlara dağıtmaktadır. Sizde kullanmadığınız tekstil ürünlerini getirebilir, başkaları tarafından ömrünü tamamlayana kadar tekrar tekrar kullanılmasını sağlayabilirsiniz.

 Daha Temiz Bir
EGE ÜNİVERSİTESİ

Temiz Bir Doğa
Güçlü Bir Ekonomi İçin
ÇÖPE ATMAYIN, AYIRIN!

Atıklarınızı Karıştırmayın, Enerji Kaybını Önleyin

Her gün biz insanların birbirine karıştırdığı atıkların ayrılıp tekrar hammadde haline getirilebilmesi için çok yüksek miktarda enerji harcanmaktadır. Boşa harcanan bu enerji, doğal kaynaklarımızdan gelmektedir.

Doğal kaynaklarımızın yok yere tükenmemesi, boş iş gücü kaybının oluşmaması için **Enerjiyi Koruyun** ve Lütfen **Atıklarınızı Ayırın...**

EGE ÜNİVERSİTESİ ENTEGRE ATIK YÖNETİMİ

TEHLİKELİ ATIKLAR BİLGİLENDİRME KİTAPÇIĞI

www.ege.edu.tr

Organik Atıklarınızı Kirletmeyin, Enerjiyi Koruyun!

Organik atıklar mutfak, yemekhane, kafeterya, bahçe ve yeşil alanlarda oluşan atıklardır. Sürdürülebilir tarım, sanayi ve çevre için evsel ve tarımsal organik atıkların kompost ürününe dönüştürülmesi gerekmektedir. Kompost, organik esaslı katı atıkların ayrıştırılması suretiyle üretilen toprak iyileştirici madde olup, toprak yapısını geliştirir, su geçirgenliğini artırır, toprak yüzeyine ulaşan suyun yer altına kolayca süzülmesini sağlar ve erozyonu azaltır. Üniversitemiz Ziraat Fakültesi bünyesinde kompostlama işlemini gerçekleştirmektedir. Ayrıca belediye tarafından toplanan organik atıklarımız da kompostlaştırılmaktadır.

**Lütfen Organik Atıklarınızı
Diğer Atıklarınız ile
KARIŞTIRMAYIN !**

Toprak için yararlı olmasının yanı sıra kompostlama işlemi çöp transferi sırasında oluşan kirliliğin azaltılmasına yardımcı olur.

ORGANİK ÜRÜNLER ALIN

ENERJİ TASARRUFLU TEKNOLOJİLERİ SEÇİN

GERİ DÖNÜŞTÜRÜLEBİLEN MATERYALLERİ TERCİH EDİN

ALDIĞINIZ ÜRÜNLERİN SERTİFİKALARINI KONTROL EDİN

KARBON EMİSYONUNU HESABA KATIN

**YEŞİL ALIŞVERİŞ YAPIN
ÇEVREYİ KORUYUN...**

Bitkisel Atık Yağlar

Ülkemizde her yıl yaklaşık 1,5 milyon ton bitkisel yağ tüketilmektedir. Kullanılmış bitkisel atık yağlar su kirliliğinin %25'ini oluşturmaktadır. Bir litre kullanılmış atık yağın lavbabolardan dökülmesi, bir milyon litre içme suyunu kullanılamaz hale getirmektedir. Ekotoksik özellikte olan atık yağlar denizlere, göllere ve akarsulara döküldüğünde su yüzeyini kaplayarak havadan suya oksijen geçişini önlemekte ve sulara yaşayan canlıların ölümüne sebep olmaktadır. Ayrıca lavbabolardan dökülen atık yağlar iletim sistemlerine yapışarak atık birikimine ve zamanla boru kesitlerinin daralmasıyla kanalizasyon sistemlerinin tıkanmasına yol açmaktadır. Bunun sonucunda kanalizasyon sistemi taşkınları, böcek ve koku sorunları oluşmakta, çevre ve insan sağlığı için tehlike arz etmektedir.

Bitkisel atık yağların ilgili yönetmelik gereğince, doğrudan alıcı ortama verilmesi yasaktır.

Bu nedenle su kirliliği ile birlikte getireceği kirlilikleri (toprak vb.) önlemek için kullanılmış yağlarınızı kanalizasyona, toprağa, denize ve benzeri alıcı ortamlara kesinlikle dökmeyiniz. Atık yağlar içme suyu kaynağı olan yeraltı sularının kirlenmesine sebep olmaktadır.

Defalarca kullanılan yağlar insanda kanserojen etki yaratmaktadır. Sağlığınız için bitkisel yağlarınızı iki defadan fazla kızartma işleminde kullanmayın. Atık yağlarınızı temiz ve ağzı kapalı bir kaptan (kavanoz vb.) biriktiriniz. Biriktirdiğiniz atık yağlarınızı toplama ünitelerinde muhafaza ediniz ve 5 litreye ulaştığında alınması için lisanslı firmalar ile iletişime geçiniz. Kızartmalık atık yağların canlılar üzerindeki zararlı etkileri nedeniyle yem ve sabun sanayisinde kullanılmaları yasaktır. Biyodizel üretiminde kullanılarak geri kazanımları sağlanır.

Bitkisel atık yağlarınızı teslim edebileceğiniz lisanslı işletmelerin listesine ve iletişim bilgilerine T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğü Atık Yönetimi Daire Başkanlığı internet sitesinden ulaşabilirsiniz.

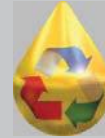
Atık Motor Yağları

YEŞİL ÜNİVERSİTE REHBERİ

Atık motor yağları, faydalı kullanım ömrünü tamamlayarak atık haline dönüşmüş olan madeni yağlardır. Atıkların kontrolü yönetmeliğince çevre ve insan sağlığı için tehlike arz eden atık motor yağlarının doğru koşullarda kayıt altına alınarak toplanması ve Avrupa Birliği ilkelerine uygun koşullarda bertaraf edilmesi gerekmektedir.

Bakanlık tarafından yetkilendirilmiş kuruluş olan PETDER (Petrol Sanayi Derneği), motorlu taşıtlardan ve akaryakıt istasyonlarından kaynaklanan atık motor yağlarını geri kazanım ve bertaraf amaçlı; çimento, kireç, demir çelik fabrikalarına veya tehlikeli atık bertaraf tesislerine teslim ederek, çevre ve insan sağlığına zarar vermeyecek şekilde işlem görmesini sağlamaktadır.

PETDER (Petrol Sanayi Derneği)

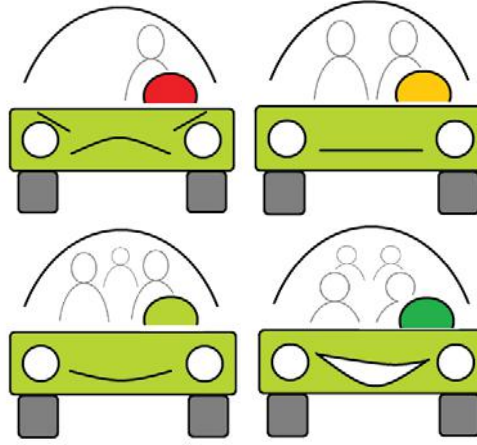
Telefon: 0212 220 39 99

www.petder.org.tr

Yeşil Ulaşım Yollarını Tercih Edin...

Yeşil Ulaşım

Üniversiteye ulaşmak için seçtiğiniz yolculuk türünün ne kadar yeşil olduğunu biliyor musunuz? Daha çevreci yolculuklar için bazı önerileri aşağıda bulabilirsiniz.

biçimidir. Sizde özel aracınızla gidip gelirken komşularınızla, yolunuzun üzerinde oturan iş arkadaşlarınızla ya da sınıf arkadaşlarınızla aracınızı paylaşabilirsiniz. Böylece aylık ulaşım masrafınız düşeceği gibi daha rahat ve stressiz yolculuk fırsatı yakalamış olacaksınız. Unutmayın 3 kişiyle aracınızı paylaşmanız seyahat güzergahınızdan 3 aracın eksilmesi, trafiğin hafiflemesi demektir.

İş ile eğlenceyi karıştırın!

İş yolculuğunuz ile tatil gezinizi birleştirip ek bir yolculuktan kaçının.

Biliyor musunuz?

Bir bisiklet ile ortalama olarak 3 kilometre yol gitmek sadece 3 dakikanızı alır!

Biliyor musunuz?

Bir araba sürücüsü aktarmasız bir yolcunun 40 yılına kıyasla, 4 yıl içerisinde daha fazla enerji harcar ve daha fazla hava kirliliği yaratır.

Eko-Sürüş

Kullandığınız aracın yakıt türü ve emisyon miktarının çevreci olmasına özen gösterebilirsiniz.

Hibrit araç kullanın

Eğer araba kullanmanız gerekiyorsa, alacağınız yeni aracın hibrit bir araç olmasını tercih edin.

Yeşil İpucu!

Otobanda giderken gaz ve fren pedallarını daha yavaş kullanıp daha yavaş yolculuk yaparsanız ve gaz tüketimini azaltmış olursunuz. Ayrıca araba motorunuzu 10 saniyeden fazla rölantide bekletmek boş yere gaz harcamanıza neden olur.

Arabaya binmeden önce düşünün

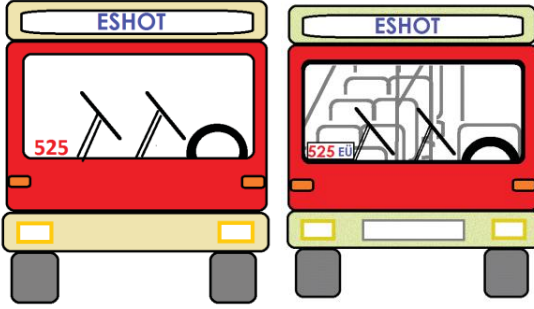
Kısa yerlere yürüyerek gidebileceğinizi unutmayın. Özel aracınız ile seyahat etmek yerine toplu taşıma yollarını tercih etmeye çalışın. Eğer özel aracınız ile seyahat etmeyi seçiyorsanız aracınıza başka yolcularda alın. Sadece işe ya da okula gelirken değil, özel etkinliklerde, çocuk aktivitelerinde, pazara gidip gelirken ve getir götür işleri sırasında da aracınızı paylaşın.

Haftada 2 kere aracınızı paylaşmak dünya ekvatorunun çevresinde ayda bir kere tur atmaya yetecek kadar fosil yakıt tasarrufu yapabilir.

Araç paylaşımli ulaşım

Araç paylaşımli ulaşım, aynı yere giden kişilerin her ay birinin aracını ortak kullanarak yakıt tüketimi, emisyon salınımı ve trafik sıkışıklığını azalttığı yolculuk

Otobüse binin...

Seyahat için ideal seçim toplu taşımadır. Üniversiteye ulaşmak ve kampüs içi yolculuk için otobüse binebilir, kampüs içerisinde geçen metro hattını kullanabilir ya da dolmuş ile seyahat edebilirsiniz.

Trafiği Hafifletin !

Trafiğin yoğun saatlerde araç başında ortalama 1.2 kişi bulunmaktadır. Bu 2 otobüsün yoğun saatlerde 100 arabalık insan taşıyabileceği anlamına gelir.

Aktarma Yapın !

Otobüse, metroya veya vapura bindikten sonra 90 dakika içerisinde, yapacağınız diğer yolculuklarda kentkartınızdan bakiye düşmeyecektir. Bu sayede iki veya daha fazla araç kullanarak yaptığımız yolculuğumuz sadece tek yolculuk fiyatına gelmektedir.

E
M
i
S
Y
O
N
U
A
Z
A
L
T
I
N
!

Fiyatları karşılaştırın !

Normal bir otobüs yolculuğu için öğrencilere 90 kuruş olmasına karşın ikinci otobüs yolculuğu aktarma ile bedavaya gelmektedir.

Yola çıkmadan önce tekrar düşünün...

Yaptığınız ufak yolculukları birleştirmeye çalışın. Bir hafta içinde yapmanız gereken işleri düşünün ve tek bir yolculukta aynı yöndeki işlerinizi halletmeye çalışın.

Biliyor musunuz?

Kanadalılar ortalama olarak dünya ekvatorunun çevresinde senede 16 kere gezmeye yetecek kadar fosil yakıt salınımı yapmaktadır.

Bisiklet sürün

Bisiklet sürmeyi deneyebilirsiniz. Bisiklet sürmek çevreci bir ulaşım yolu olduğu gibi spor yapmak için size zaman kazandıracaktır. 5km'nin altındaki geziler için en hızlı ulaşım şekli bisiklet sürmektir.

Eski bisikletinizi yeniletebilirsiniz, yenilenmiş bir bisiklet alabilir ya da üniversiteye ulaşım için bisiklet kiralayabilirsiniz.

E-BİT'e üye olun

Bisikletinizi onarın ve E-BİT (Ege Üniversitesi Bisiklet Topluluğu)'na üye olun. E-BİT pazarından bisiklet parçaları alabilir,

*Sizde Her Perşembe E-BİT'e Takılın!
E-Bit üyeleri her Perşembe toplanıp
bisiklet srüyorlar.*

bisikletinizin bozulan parçalarını yenileyebilirsiniz. E-BİT'e EÜ öğrencisi, akademik ve idari personeli üye olabiliyor ve faaliyetlerine katılabiliyor. Topluluğa ait 10 bisikletimiz bulunmakta ve bisikleti olmayan yeni üyelere herhangi bir ücret talep edilmeden hizmet vermekte.

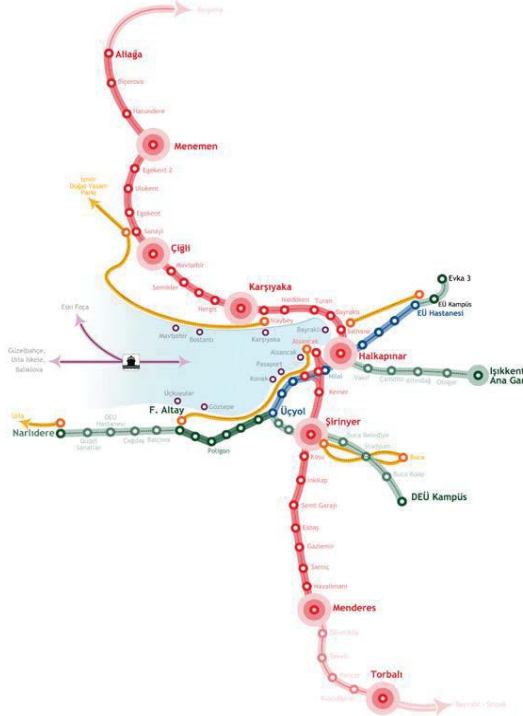

<http://www.eubisiklettoplulugu.com/>

Ege Üniversitesi binalarının zemin katlarına yapılan bisiklet park demirleri ve kampüs içerisine döşenen yeni bisiklet yollarıyla çevreci bisikletlere destek veriyor. Bisikletinizi binalardaki park demirlerine güvenle kilitleyebilirsiniz. Üstelik yeni bisiklet yolları ile bisiklete binmek daha güvenli. Sizler için hazırladığımız bisiklet yolu haritasını kitapçığımızın son sayfasında bulabilirsiniz.

Metro – İzban ile yolculuk yapın

İzmir raylı sistem hattı her geçen gün daha da genişlemektedir. Trafiğe takılmadan yolculuk yapma seçeneği sunduğu gibi, gideceğiniz yere daha çabuk ulaşmanızı sağlar. Toplu taşıma türü olması ve emisyon salınımı olmaması ile en çevreci ulaşımlardan biridir. İzban hattı Aliğa ve Menderes arası, metro hattıysa Evka 3 ile Hatay arasında çalışmaktadır.

İzmir Metro ve İzban sistemleri kullanılarak yapılan yolculuklar için geçerlidir.

Hafta içi ve cumartesi 09:30-11:00 ve 20:00-00:00
pasaj günleri ise 05:00-09:00 ve 20:00-00:00
 saatler arasında bisikletlerle yolculuk yapılabilir.

- Bisiklet, 100 kg'ı geçmeyen ve 1,80 m'yi geçmeyen kişilerin kullanabileceği bir araçtır.**
- Bisiklet, sadece yolculuk için kullanılabilir. Diğer amaçlarla kullanılamaz.**
- Bisiklet, sadece yolculuk için kullanılabilir. Diğer amaçlarla kullanılamaz.**
- Bisiklet, sadece yolculuk için kullanılabilir. Diğer amaçlarla kullanılamaz.**
- Bisiklet, sadece yolculuk için kullanılabilir. Diğer amaçlarla kullanılamaz.**
- Bisiklet, sadece yolculuk için kullanılabilir. Diğer amaçlarla kullanılamaz.**
- Bisiklet, sadece yolculuk için kullanılabilir. Diğer amaçlarla kullanılamaz.**
- Bisiklet, sadece yolculuk için kullanılabilir. Diğer amaçlarla kullanılamaz.**

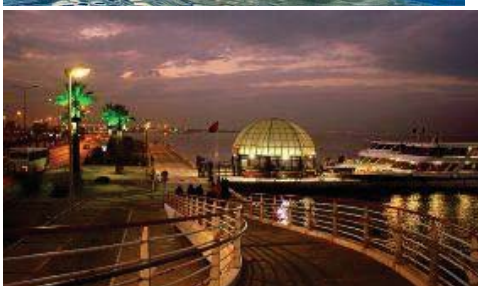
İzmir Metro ve İzban sistemleri kullanılarak yapılan yolculuklar için geçerlidir.

Metro ve izban arasında aktarma halkapınar istasyonundan sağlanmaktadır. Ayrıca Halkapınar'da otobüs terminali vardır. Buradan otobüs hatlarına aktarma yapılabilir, vapur ile Konağa gelip, metroya binebilir ya da metrodan izbana geçebilirsiniz. Etkin şekilde aktarmadan yararlanabilmek için vapur iskelelerini, otobüs duraklarını, metro - izban istasyonlarını ve hareket saatlerini internetten öğrenebilirsiniz.

İzmir metrosunda bisiklet ile yolculuk yapılabilmektedir. İzin verilen saatler içerisinde bisikletinizi alıp metroya ya da izbana binebilirsiniz. Böylece bisikletinizi taşımak zorunda kalmazsınız. Daha uzak mesafelere bisikletinizle gidebilir, yorulursanız raylı sistemle geri dönebilirsiniz.

**VAPURA
BİNİN!**

Arabalı Vapur Kullanın !

- ★ Boş yere benzin harcamayın. Paranız cebinizde, doğal kaynaklarımız yerinde kalsın.
- ★ Bostanlı – Üçkuyular arası trafiğe takılmayın, gideceğiniz yere geç kalmayın.
- ★ En az bir saat boyunca dur-kalk yaparak aracınızın debriyajının zarar görmesine izin vermeyin, arabanızın ömrünü kısaltmayın.
- ★ Trafik gürültüsünden uzaklaşın, korna sesleriyle siniriniz bozulmasın, dalga seslerini ve martıları dinleyin.
- ★ İzmir manzarası izlerken bırakın, suyun kaldırma kuvveti sizi gideceğiniz yere götürsün. Sizde bu sırada biraz dinlenin.

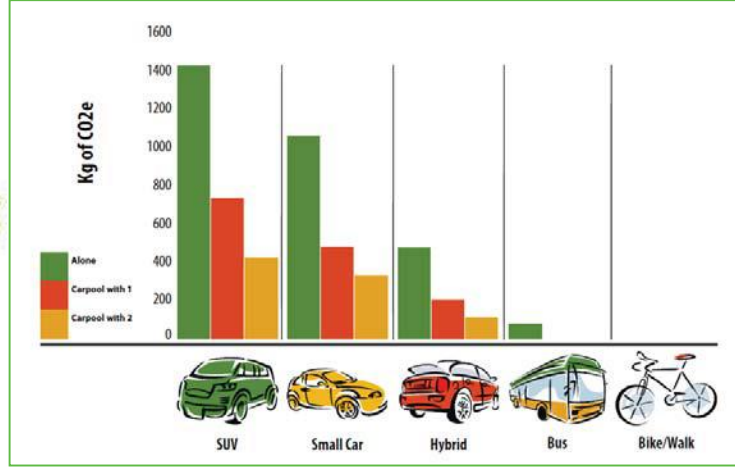
Vapura binin!

Ekonomik, gürültüsüz ve deniz manzaralı yolculuğun tadını çıkarın.

Vapur güzergahları ve hareket saatleri hakkında detaylı bilgi almak için www.izdeniz.com.tr internet sayfasını ziyaret edebilirsiniz.

Emisyonunuzu hesaplayın...

Sera gazı üretimini düşürmek için seyahatlerinizi, özellikle hava yolculuklarınızı azaltın. İnternet üzerinden bilgisayar programları aracılığıyla konferans görüşmeler yapın. Seyahat hesap makinesi kullanarak farklı seyahat türlerini karşılaştırın. Karbon bedeli satın alın. Detaylı bilgi için www.travelmatters.org sayfasını ziyaret edebilirsiniz.

Kampüse gidip gelirken yürüyün

Kısa mesafeli yolculuklarda kampüse gelip giderken yürüebilirsiniz. Eğer mesafeyi göze alabiliyorsanız, evden kampüse yürüyerek gelin. Gaz / benzinden tasarruf yaparsınız, biraz kalori yakarsınız ve harika hissedersiniz!

Yeşil İpucu!

Yürüyüş yapmak, trafik sıkışıklığını, gürültü ve hava kirliliğini azaltarak topluluk sağlığına katkıda bulunur.

Yeşil İpucu!

Okula gelirken ve kampüs çevresindeyken yürüyün. Bu çevre ve sağlık için harika!

Egzoz Dumanınız Canlıları Öldürmesin!

Çevreci Binalar...

Eviniz de sizin gibi çevreci olsun!

Yapılan araştırmalara göre, tüm dünyada kullanılan elektriğin yaklaşık yüzde % 60'ı ve içme suyunun yaklaşık % 15'i binalarda tüketilmektedir. Sera gazı üretiminin ise yaklaşık % 30'u binalardan kaynaklanmaktadır.

Bu oranların azaltılabilmesi amacıyla çevreye zarar vermeyen binaların yapılması fikri doğmuştur. Konforlu bir yaşam ortamı hedeflerken, uygulamaları ile %30-35 oranında daha az enerji, daha az doğal gaz ve daha az su tüketen, atık maliyetlerini % 50-90 oranında azaltan binalara çevre dostu ya da çevreci bina adı veriliyor.

Yeşil binalarla enerjiyi koruyun, tasarruf yapın...

Çevre dostu bina yapımına ilgi giderek artarken yeşil bina olarak tabir edilen yapılar ortaya çıkmıştır. Belli standartlar getirilerek sertifikalanmakta olan yeşil binalar yapı sektöründe daha değerli, doğaya saygılı, ekolojik, konforlu ve enerji tüketimini azaltan binalar olarak yeni bir yönelim ve sektör ortaya çıkarmıştır. Binaya "yeşil bina" ünvanını; yer seçimi, tasarım, inovasyon binada kullanılan yapı malzemelerinin özellikleri, yapım tekniği, atık malzemelerin yeniden kullanımı konularındaki seçici yaklaşımlar vermektedir.

Enerji Tasarrufu

Istıma ve havalandırmada kullanılan enerji yarı yarıya düşürülüyor, yenilebilir enerjinin kullanımı ile gelecek için temiz bir çevre bırakmayı hedefliyor.

Maliyet Tasarrufla Siliniyor

Bu binaların yatırım maliyeti %10-20 fazla olmasına rağmen, enerjiden sağlanan tasarruf ile kısa sürede kendilerini amorti edebiliyor.

Her Araziye Yapılmıyor

Bu binaların inşa edileceği araziler seçilirken bazı özel kriterler göz önünde bulundurulmaktadır. Tarım arazilerine, tarihi alanlara ve ekolojik dengeyi bozacak bölgelere çevreci yeşil binalar yapılmamaktadır.

Çevreci Malzemeler Kullanılıyor

Tasarruflu ampuller, tasarruflu musluklar, duş başlıkları, ve akıllı klozetler kullanılıyor. Yakın mesafelerdeki kaynaklar tercih ediliyor. İnsan sağlığı açısından tehlikeli olmayan doğal malzemeler, toksik gazlar içermeyen boyalar seçiliyor.

Az Atık - Az Yakıt

İnşaat sırasında, daha az yakıt harcanmasını sağlamak için hafriyatı en aza indiren yöntemler kullanılıyor. İnşaat artıkları yeniden değerlendirilerek çevre kirliliği en aza indiriliyor.

Isıyı Toprakta Alıyor

Isı pompalarıyla 75 metre derinlikteki toprak ısı bina içine taşıyor.

YEŞİL BİNANIN FAYDALARI

- ✓ Binanın değerinin artırması
- ✓ Yapım aşamasında doğal çevre tahribatının en aza indirilmesi
- ✓ Temiz teknolojilerin kullanımı ve geliştirilmesine ortam sağlaması
- ✓ Hafriyat ile ortaya çıkan atık malzemenin değerlendirmeye alınması
- ✓ Yeşil çatı uygulaması ile yağmur sularının arındırılması
- ✓ Yağmur sularının kullanımı ile kanalizasyon sisteminin yükünü azaltma
- ✓ Güneş enerjisinden yararlanma
- ✓ Rüzgar enerjisinden faydalanma
- ✓ Yeşil katmanların güneş ışınlarını yansıtması ile sera etkisini oluşturan yansımaları azaltması
- ✓ Yeşil katmanları ile oksijen üretmesi
- ✓ İzolasyon sistemleri ile ısıtma soğutma maliyetlerinin ve karbondioksit salınımının azaltılması
- ✓ Rüzgar enerjisinden faydalanma
- ✓ Geri dönüştürülebilir atıkların kullanılabilmesi
- ✓ Tasarım aşamasında yeşil bina standartları ile projelendirme, basit ve yenilikçi çözümlerle yapı maliyetlerinin optimize edilmesi
- ✓ Doğal çevre ile uyumlu bir yapılanma
- ✓ Hafriyatın minimuma indirilmesi ve atık malzemenin kullanılmasına yönelik tasarım
- ✓ Yeşil çatı (bakınız Yeşil Çatı)
- ✓ Etkili yalıtım sistemleri ile enerji tasarrufunun sağlanması, ses ve ısı yalıtımının oluşturulması
- ✓ Doğal ışık ile aydınlatmayı binanın içinde olabildiğince kullanabilecek bir mimari
- ✓ HVAC (ısıtma, soğutma ve havalandırma) sisteminde etkili çözümler
- ✓ Doğal ışıktan yararlanma
- ✓ VOC (volatile organic compound - uçucu organik bileşik) değeri düşük yapı malzemelerinin ve dekorasyon ürünlerinin kullanılması
- ✓ Fotovoltaik panel sistemleri ile güneş enerjisinin kullanılması
- ✓ Az su tüketen bitki ve ağaçlar ile peyzaj yapılması
- ✓ Atık malzemelerden dönüştürülerek üretilen yapı malzemelerinin kullanılması
- ✓ Harekete duyarlı sensörler ile havalandırma ve ışıklandırma
- ✓ Binanın kendi elektriğini üreten sistemlerin kurulması
- ✓ Yer altı ısı kaynağının kullanılması (Ground Source Heat Pump System - GSHP)
- ✓ Güney cephede tromb duvarı uygulamaları ile kışın ısı ihtiyacının yarısının güneşten sağlanması
- ✓ Enerji tasarrufu sağlaması

Bir binanın diğer geleneksel binalardan farklı olarak, enerji etkinliği, su tasarrufu, çevreye duyarlılık ve iç ortam kalitesi artıracak şekilde tasarlandığının sertifikalandırılmasına **yeşil bina sertifikasyonu** adı verilir. Binalar, tasarım ve inşaat süreci boyunca ulusal ve uluslararası standartlara göre değerlendirilir. Sertifikasyon sistemleri binanın çevresel performansını puan sistemiyle değerlendirirken çeşitli hesaplama yöntemleri ve standartlar uygulanır. Böylece bina tasarım stratejilerinin çevresel ve ekonomik etkileri ölçülebilir, yapılacak yatırımlar buna göre değerlendirilebilir.

Türkiye'de enerji tüketiminin %30'u binalar tarafından yapılmaktadır, binaların enerji performansını iyileştirmek için uygulanan stratejilerle bu tüketimden %50'ye varan oranlarda tasarruf edilebilmektedir.

Güvenli Yeşil Bina

Çevreci konut üretmek isteyen, ancak yurt dışındaki kuruluşların talep ettiği astronomik rakamları karşılamakta zorluk çeken Türk müteahhitlerin sesini dinleyen **Türk Standartları Enstitüsü (TSE)**, "**yeşil bina sertifikası**" verme yolundaki çalışmasını tamamladı. TSE, sertifikayı "Güvenli Yeşil Bina" olarak hizmete sunacak.

Yangından, engelli dostu yaşama; iç mekan hava kalitesinden, hırsızlığa karşı güvenliğe kadar çok sayıda ana başlık altındaki çalışmalarını olgunlaştıran TSE yetkilileri, yurt dışında benzer belgeler veren firmalardan farklı olarak deprem kuşağındaki Türkiye şartlarını dikkate alarak belgeye güvenliği de eklediklerini bildirdiler.

Yetkililer, yaşam kalitesinin her geçen yıl arttığına işaret ederek, artık çevreye duyarlı, geri dönüşümü çok daha fazla, tasarruflu, aynı zamanda sağlıklı binaların ülkemizde de hızla yükseldiğine dikkati çektiler.

LEED

LEED (Leadership in Energy and Environmental Design), Amerikan Yeşil Binalar Konseyi tarafından geliştirilmiş yeşil bina değerlendirme sistemlerinin genel adıdır.

Tüm LEED değerlendirme sistemlerinde, binaların yapım ve/veya kullanımları sırasında, 5 farklı çevresel etki kategorisindeki performansları değerlendirilerek yapılan puanlama sonucunda 4 farklı seviyeden sertifikalanabilmektedir.

LEED sertifikası 1998'den beri verilmektedir. İlk çıkarıldığından beri çok sayıda değişikliğe uğramıştır ve halen gelişen teknoloji ve pazar durumuna göre geliştirilmektedir.

breeam

BRE Environmental Assessment Method (BREEAM) ilk olarak 1990'da İngiltere'de oluşturulan daha sonra dünyanın bir çok ülkesinde ve özellikle Avrupa ülkelerinde benimsenmeye başlanmış bir yeşil bina sertifikasyon sistemidir.

BREEAM Seviyeleri:

Geçer ≥ 30

İyi ≥ 45

Çok İyi ≥ 55

Mükemmel ≥ 70

Seçkin Düzeyde ≥ 85

Türkiye'de BREEAM sistemlerinin çeşitli türleri, ticari ve ofis binalarına, endüstriyel yapılara ve fabrikalara, alışveriş merkezleri ve mağazalara, okul, konut vb. yapılara uygulanmaktadır.

Sürekli Enerji Harcıyoruz...

Evimizde otururken, uyurken hatta evde yokken bile hiç durmadan enerji harcıyoruz! Nasıl mı? Hayalet enerji ile.

Hayalet Enerji

Bir cihaz kapalı olsa da prize takılı bulunduğu süre boyunca az da olsa bir miktar enerji kullanır. Buna “fantom / hayalet enerji” denir. U.S.’de hane sakinleri elektrikli cihazları düşük güç modunda olduğunda yani sadece hayalet güç kullanımı ile yılda yaklaşık olarak 200\$ harcar. Bu miktar, ev elektriği harcamalarının %8’i anlamına gelmektedir. Ege Üniversitesi kampüs enerji kullanımının %10’una mal olmaktadır. İş yerlerinde prize takılı bırakılan bir çok cihaz aynı şekilde büyük enerji israfına sebep olmaktadır. Bu da doğal enerji kaynaklarımızı tükenmekte, çevremize ve ülke ekonomisine zarar vermektedir.

Cihazların fişini çekin

Cihazlarınızın fişlerinizi prizden çekerek hayalet enerji tüketimini önleyebilirsiniz.

Güç anahtarını kullanın

Güç anahtarları, çoklu fiş yuvaları olan ve hayalet enerji tüketimini ortadan kaldırmak için prize takılı olsa da elektrik bağlantısını kapatan devre anahtarlarıdır. Prize takılı olan ev ve ofis cihazlarınız, bilgisayarınız ve tüm çevre birimleri için birer güç anahtarını kullanmak, güç kaynağınızı elektrik hattından tamamen kesmenizi ve bekleme modundaki güç israfını önlemenizi sağlayacaktır.

DOE’ye göre, ofis malzemesi harcamaları bir ofisin enerji kullanım ücretinin %16’sına denk gelmektedir. Eğer US’deki bilgisayarların tamamı geceleri kapatılsaydı, sekiz büyük enerji santrali gerek kalmadığı için kapatılırdı.

ISITMA VE SOĞUTMA

Isıtma, soğutma ve havalandırma, bir bürünün enerji kullanım faturalarının %39’unu oluşturmaktadır. Bu sistemler ofis binalarında enerjiyi en çok kullanan sistemlerdendir.

- ★ İhtiyaç duymuyorsanız ısıtıcıyı/ soğutucuyu kapalı tutun
- ★ Sıcaklık ayarlarını aşırı ısıtma ya da aşırı soğutmadan kaçınacak şekilde yapılandırın
- ★ Mobilyalarınızın ve diğer eşyalarınızın ısıtma ve soğutma sistemlerini engellemediğinden emin olun
- ★ Hava filtrenizi düzenli olarak değiştirin
- ★ Programlanabilir bir termostat kullanın.
- ★ Enerji yıldızlı ürünleri satın alın.
- ★ Kapasitesi kullanım hacmine uygun, doğru ürünler seçin.

BUZDOLAPLARI ENERJİYİ SÖMÜRÜYOR

Bobinleri temiz olduğunda, dondurucu bölmesi buzlanmadığında ve nispeten dolu olduklarında buzdolapları daha verimli çalışır. Eğer buzdolabı kullanıcı sayısına göre fazla genişse, boş kalan yerleri kahve ve şeker gibi mutfak malzemeleriyle doldurun. Ayrıca yılda birkaç kez buzlarını çözürüp iyice temizlediğinizden emin olun. Dolap kapılarını gereğinden fazla açık bırakmayın. Sıcak ve ılık gıdalarınızı doğrudan buzdolabına koymayın, önce oda sıcaklığında soğutun.

Enerji Tasarrufu

AYDINLATMA

US Enerji Departmanının hesaplarına göre enerji kullanımının %29'u tipik ofis enerjisi olarak tüketilmekte. Düzgün bir günlük aydınlanma stratejisi ile aydınlatma enerjisinin %50 - %80'i tasarruf edilebilir.

Işıkları kapatın.

Doğal ışık kullanın.

Gün içerisinde kısmen açılan dimmerli ya da çoklu ışık sistemleri kullanın.

Tasarruflu, kompakt floresan aydınlatma ampülleri kullanın.

Odanızı açık renklerle boyayın.

Sadece ihtiyacınız olan alanı aydınlatmak için çalışma lambası kullanın.

İŞIKLARI SÖNDÜRÜN

Gereksiz yere açık kalan lambalar, gereğinden parlak ve eski ampüller enerji israfına sebep olmaktadır.

- ☺ Herhangi bir odadan çıkan son kişi olduğunuzda ışıkları kapatarak,
- ☺ Sunumunuz bittikten sonra projektörü kapatarak enerji tasarrufuna katkıda bulunabilirsiniz.

Hareket sensörlü aydınlatma ve tasarruflu ampül taktırın

Kampüs binalarına, evinize ya da iş yerinize hareket sensörlü aydınlatma koymanız ve eski ampüllerinizi kompakt floresan ampüllerle değiştirmeniz %75 tasarruf sağlayacaktır.

- ✓ İş istasyonunuzu gün içinde boşta kaldığında "uyku" moduna geçecek şekilde ayarlayın.
- ✓ Bilgisayarınızı geceboyu ya da iki saatten uzun bir süre kullanmayacaksanız kapatın.
- ✓ Masaüstü bilgisayar yerine dizüstü bilgisayar kullanın.
- ✓ Geceleri ve uzun süre kullanılmayacağına yazıcılarınızı ve fotokopi makinelerinizi kapalı durumda tutun.
- ✓ TV'lerinizi, DVD oynatıcılarınızı ve stereolarınızı uyku modunda bırakmayın, kapatın.
- ✓ Bir engeliniz ya da rahatsızlığınız yoksa, engelli asansörlerini kullanmayın.

Bilgisayarınızı güç tasarrufu modunda çalıştırın.

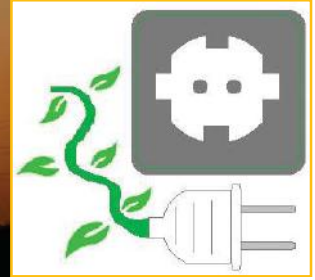

Üniversite'nin Enerji Kullanımını Azaltmasına Nasıl Yardımcı Olabilirim?

Nasıl Enerji Tasarrufu Yaparım?

- ☀ Cihazlarınızın fişini çekin
- ☀ Bilgisayar ayarlarınızı değiştirin
- ☀ Işıkları söndürün
- ☀ Mevsime göre giyinin

Bilgisayarınızın Ayarlarını Değiştirin

Bilgisayarlar uyku modundayken, çalışırken harcadıkları enerjinin ¼'ini tüketirler.

“Uyku” ya da “Hazırda Beklet” modunu kullanın:

- Hard disk ve görüntü çalışmayı durdurur ama hafıza çalışmaya devam eder.
- Yazıcıların ekranlarının sağında bir enerji koruma butonu bulunur. Cıktı alma işleminiz bitince bu butona basın.

Ekran parlaklığını düşük seviyeye ayarlayın

- 😊 Klavyenizdeki fonksiyon tuşlarını ya da monitörünüzün üzerindeki düğmeleri kullanarak ekran parlaklığını azaltabilirsiniz. Bu enerjiden tasarruf etmenizi ve bataryanızın daha uzun süre dayanmasını sağlayacaktır.
- 😊 Kısa süreli de olsa odadan ayrılırken monitörünüzü kapatın.

Denetim masası > güç ayarları > güç seçeneği > max batarya

Enerji Modellemesi

Enerji modellemesi ile daha bina proje aşamasındayken, bina tamamlandıktan sonra aylık ve yıllık enerji harcamalarının ne kadar olacağını belirlemeye, alınan tasarım kararlarını bu açıdan alternatifleriyle karşılaştırmaya olanak tanır. Bu sayede enerji tasarrufu imkanları analiz edilerek en uygun çözümler uygulanabilir. Enerji modellemesinden yeni projelerde olduğu gibi tadilat projeleri için de faydalanılabilir. Yapılacak iyileştirmelerin binayı nasıl etkileyeceği ayrı ayrı ve toplam olarak

Su Tasarrufu

Buzdolabında bir sürahi su bırakırsanız, soğutma musluğunu çalıştırmak zorunda kalmazsınız. Kısa duş alın, dişlerinizi fırçalarken musluğu kapalı tutun, çamaşır yıkarken makinenin tam dolu olduğundan emin olun ve bulaşıkları yıkarken musluğu sürekli akıtmak yerine sadece lavaboya doldurduğunuz suyu kullanın. Bozuk muslukları boş yere su akıtmamaları için hemen yaptırın.

Suyu İsraf Ediyor muyum?

- ✓ Daha az su kullan
- ✓ Daha az su harca
- ✓ Kendi su şişeni taşı

Suyu korumak için daha az et yişin

Hayvancılık gezenimizdeki tatlısuyun %8'ini harcamaktadır. Bu suyun çoğunluğu hayvanları beslemek üzere ekinlerin sulanmasında harcanır. Bir kg hayvan eti üretimi ve dağıtımı için 6810 litre su tüketilir. Bu miktar ile 100 tane standart banyo küveti doldurulabilir.

Kampüsteki yemek mekanları yerel ve etik yetiştirilmiş et sağlayarak sevdiğiniz yiyecekleri zarar vermeden beğenize sunmaktadır.

Su atığınızı azaltın

Kampüste eski muslukları ve tuvaletleri yenileyin. Lavabolarınıza hareket sensörü taktırın. Böylece sadece elleriniz musluğun altındayken sular akacak ve su tasarrufu yapmış olacaksınız. Düşük debili ve hareket sensörlü musluklar ile suyu koruyun. Düşük debili ve hareket sensörlü tuvaletlerde sifonlar siz kalktığınızda otomatik çalışır. Sifon daha az su harcar ve hareket sensörleri suyun ziyan olmasını önlemeye yardımcı olur. Geleneksel tuvaletlerle karşılaştırıldığında, hareket sensörlü lavabolar baraj göllerini doldurmaya yetecek kadar su tasarrufu yapmaya yardımcı olacaktır. Kampüs binalarındaki eski musluk ve tuvaletlerin yenilenmesi aynı zamanda daha özel ihtiyaçları olan kişiler için kampüs lavabolarını daha erişilebilir yapacaktır.

“Biz doğayı korudukça doğa da bizi korur.”

M. Kemal ATATÜRK

Suyu koruyun ... Kendi Şişeni Getir!

Bir çok üniversite yüksek kalite içme suyuna halkın erişimini desteklediğini vurgulamak ve şişelenmiş içeceklerin çevresel etkileri hakkındaki bilinci arttırmak için kampüste şişelenmiş su satışını yasakladı. Böylece herkesin kendisine ait, tekrar kullanılabilir materyalden yapılmış (cam, metal, seramik vs.) bir su şişesi edinmesini sağlayarak pet şişe üretimini ve enerji kaybını azaltmayı amaçlıyorlar.

Sizde suyu koruyun!

Sizde çalıştığınız, öğrenim gördüğünüz ya da yaşadığınız ortamda su dolum noktalarını öğrenin. Mümkün olduğunca pet şişe kullanımını azaltmaya çalışın. Gün içinde su şişenizi doldurun.

Biliyor musunuz?

Saniyede bir damla su sızdıran bir musluk, günde 25 litre su harcar. Sürekli çalışan bir tuvalet ise günde 900 litereyi israf eder! Musluk damlatıyor deyip geçmeyin. Unutmayın ki “Damlaya damlaya göl olur”.

Suyun Önemini Kavrayın...

Yeşil Hareketler Yapın !

Yeşil Hareketler

Topluluklara üye olun!

- ✓ Çevre Topluluğu
- ✓ Bisiklet Topluluğu
- ✓ Hidrojen ve Sürdürülebilir Enerji Topluluğu

Sizde Bir Şeyler Yapın!
Çevre Topluluğu'na üye olun ya da
Atık Masası çalışma grubuna katılın.
Sizde Çevreci Olun!
Daha detaylı bilgi almak için
Çevmer 'i arayın!

Daha Fazla Bilgi Edinin

Daha fazla bilgi edinmek için lütfen yayınlarımızı takip edin. İnternet sitemizi ziyaret edin!
<http://www.cevremerkezi.ege.edu.tr/index.htm> Sorularınız için bize e-posta ya da telefon yoluyla ulaşabilirsiniz.
evsoruyg@mail.ege.edu.tr
+90 232 311 2560

TV Programımızı takip edin !

Nuri Azbar ve Nurdan Erdoğan ile Ege Çevre her Pazartesi Ege Üniversitesi TV'de saat 11:30'da...

ATIK BİLGİLENDİRME

Atıklarınız hakkında daha detaylı bilgi edinmek istiyorsanız, internet sitemizdeki bilgilendirme kitapçıklarını okumanızı tavsiye ederiz.

<http://euatik.ege.edu.tr/>

**Ağaç dikin, sebze yetiştirin,
ufakta olsa
çevreci adımlar atın!**

**Atık ve Sanat
konulu
yarışmamıza
katıldınız mı?
İnternet
Sitemizden
Etkinliklerimizi
Takip
Edebilirsiniz...**

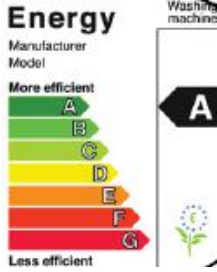
Yeşil Test !

YEŞİL KONTROL LİSTESİ Ne kadar yeşil olduğunuzu test edin!

1- Aşağıdakilerden kaç tanesini uyguluyorsunuz?

- Araç paylaşımli ulaşım, yürüyüş, bisiklet ya da toplu taşımayı seçmek?
- Tekrar kullanılabilir bir içecek kabı kullanmak?
- Çift taraflı ve kenar boşlukları azaltılmış şekilde yazıcıdan çıktı almak?
- Ürünlerin geri dönüşüm içeriklerini kontrol etmek?
- Kullanmadığınız elektronik cihazları kapatmak?
- Odadan çıkarken ışıkları kapatmak?
- Doğal ısınma ve aydınlanma için pencerelerin önünü engellemek?
- Enerji yoğunluğu düşük led ampul kullanmak?
- Küçük çalışma alanları için masa lambası kullanmak?
- Arada sırada kullanılan ofis cihazlarının fişini çekmek?
- Atıklarınızı uygun şekilde geri dönüşüme sevk etmek?
- Isıtma ve soğutma sistemlerinin çıkış kısmını engellemek?
- Isıtıcı ve soğutucuları ihtiyacınız olmadığında kapatmak?
- İsraf içeren davranışları farketmek ve çevreci öneride bulunmak?
- Termostatı hem konforlu hem de tasarruflu olacak şekilde ayarlamak?
- Su kullanımını azaltmak için tasarruf önlemleri alıyor musunuz?

Bu “**Avrupa Enerji Etiketi**” dir. Tüm Avrupalı üreticiler ve perakendecilerin size, elektrikli ev aletlerinin örneğin buzdolabı, derin dondurucu, çamaşır makinesi, çamaşır kurutma makinesi, yıkama-kurutma makinesi, bulaşık makinesi, klima, fırın ve ampullerin enerji verimliliği hakkında bilgi vermesi gerekir. Ürünler “A” en verimli olacak şekilde, 'G' den 'A' ya derecelendirilir. “A+” ve “A++” en verimli aletler için kullanılır.

“**Energy Star**” logosu; bir cihazın enerji tüketiminin, “stand-by” modu olarak kabul edilen değerin altında olduğu anlamına gelir.

“**Energy Saving Recommended**” logosu ürünün, mümkün olan en yüksek enerji verimliliğine sahip ürünler arasında olduğunu onaylar.

Bu logo; **LEAF** (Linking Environment and Farming) yani **YAPRAK** logosudur. Yaban hayatı ve kırsal kesim yararına çevrenin iyileştirilmesi için uğraş veren çiftçiler tarafından üretilen uygun fiyatlı yiyecek alma seçeneği sunan çiftlik yönetim yaklaşımlarından biridir.

"Organik" teriminin kullanımı yasa ile kontrol edilmektedir. Sadece yönetmeliklere göre üretilen gıda ürünleri için kullanılabilir. Çiftçiler ve ürünü işleyen firmalar, ilgili kurumlardan onay alarak ürünü tasdik ettirmelidir.

The Marine Stewardship Council (MSC) yani **Deniz Yönetim Konseyi**, sürdürülebilir ve iyi yönetilen balıkçılık için uluslararası düzeyde kabul görmüş bir çevre standardı belirlemiştir. Bu standart, sağlıklı balık stoklarına, gelişen deniz çevresine ve etkin yönetime davanmaktadır.

Bu sembol, gıda dışı ürünlerin çevre üzerindeki etkileri en aza indirmek üzere uygulanan, resmi Avrupa Eko-Etiketi (Ecolabel)'dir.

Ürünlerin sertifikasyonu bağımsız olarak gerçekleştirilir ve ürünler yaşam döngüleri boyunca çevresel etkileri incelenerek çok sıkı

Bu sembol, Almanya'da kullanılır. Geri dönüşümlü ve yeniden kullanılabilen oluklu karton ambalajları temsil eder.

Bu sembol tüketicilerie, cam kavanoz ve şişelerin, şişe kumbaralarına veya mevcut geri dönüşüm kutularına atılması gerektiğini hatırlatmaktadır.

Yeşil Nokta bazı Avrupa ülkelerinde, düzenli olarak ambalaj geri kazanımı için mali katkı sağlanmasını öngören bir sistemdir. Bu sembol ise sisteme dahil olduğunu gösteren bir işarettir. Sisteme katılmayan ülkelerde ise, yine dışarıdan ithal edilen ürünlerde görülebilir.

Bu İngiltere Kartuş Geri Dönüşüm Derneği sembolüdür. Toner kartuşu geri dönüşüm için bazı çevresel kriterler yerine getirilmiş olduğunu gösterir.

working with
the Carbon Trust

Bu sembol, Karbon Güvencesi ile çalışan şirketlerin ambalajlarında kullandığı bir semboldür. Gram sayısı ürün başına hesaplanan karbon emisyon miktarını temsil eder.

Bu sembol tehlikeli bir unsur içeren ve bu nedenle normal şekilde çöpe atılmaması gereken ürünler için kullanılır. Bu işareti şarj edilebilir piller üzerinde görebilirsiniz.

Bu sembol, nispeten yeni bir sembolüdür ve biyolojik olarak parçalanabilen plastik ambalajlarda bulunur. Sembol ambalajın test edildiğini ve kompostlanabileceğini gösterir.

Bu sertifika bir ürünün sadece üretim süreci boyunca çevreye olan etkilerinin değerlendirilmesi sonucunda verilen bir eko-etikettir. Ürünün geri dönüşümlü materyal içerip içermemesi sertifika ile alakalı değildir. “**Nordic Swan**” yani Kuzey Kuşusu olarak da tanınır.

Bu çalıŐmanın size ilham vermesini ve yaşam tarzınızın daha çevreci olması yolunda etkilemesini umuyoruz...

Çevreci günler dileriz...

